

Gemeentebegroting 2012

Programmaplan

College van burgemeester en wethouders van het Bildt

R.C. Goeman, gemeentesecretaris
Telefoon 0518 - 409201
r.goeman@hetbildt.nl

oktober 2011

Inhoudsopgave

1.	Algemene inleiding	2
2.	Financiële uiteenzetting	8
3.	Beleidsbegroting per programma.....	9
	- 0. Algemeen bestuur	9
	- 1. Openbare orde en veiligheid	13
	- 2. Verkeer en openbare ruimte.....	17
	- 3. Economische zaken.....	21
	- 4. Onderwijs.....	24
	- 5. Cultuur, recreatie en sport.....	29
	- 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening.....	33
	- 7. Volksgezondheid en milieu	40
	- 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.....	45
	- 9. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	48
4.	Paragraaf Weerstandsvermogen.....	52
5.	Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	56
6.	Paragraaf Financiering	61
7.	Paragraaf Bedrijfsvoering	63
8.	Paragraaf Verbonden partijen	68
9.	Paragraaf Grondbeleid	72
10.	Paragraaf Lokale heffingen	75
11.	Paragraaf Subsidies	79

1. Algemene inleiding

Inleiding

Voor u ligt de meerjarenbegroting 2012 t/m 2015. Deze meerjarenbegroting is na een intensief traject met burgers en instellingen tot stand gekomen. Dit traject is in september 2010 gestart waarna uw gemeenteraad in de raadsvergadering van 16 juni 2011 de ombuigingsvoorstellen heeft vastgesteld. Overigens zijn alle door uw gemeenteraad vastgestelde ombuigingsvoorstellen doorgevoerd, met uitzondering van de hogere geraamde opbrengst van de begraafplaatsrechten tot een bedrag van € 75.000. Uit verder onderzoek is gebleken dat de tarieven van de begraafplaatsrechten uitgaande van het criterium 100% kostendekkendheid niet kunnen worden verhoogd ten opzichte van de begroting 2011. De overige voorgestelde 32 ombuigingsvoorstellen zijn in de meerjarenbegroting 2012 t/m 2015 verwerkt. We hebben via een enquête nagegaan hoe dit ombuigingstraject door burgers en instellingen, die geparticipeerd hebben, is beleefd. Uit de enquête bleek dat het ombuigingstraject een hoge waardering heeft gekregen.

De septembercirculaire gemeentefonds geeft aanleiding tot wijziging van de financiële foto. De belangrijkste mutatie ten opzichte van de meicirculaire betreft de verlaging van het accres in de jaren 2012 en 2013. Bovendien wordt in afwijking van de meicirculaire een ombuiging opgenomen met betrekking tot de regionale uitvoeringsdiensten van respectievelijk € 50 miljoen voor 2012, € 80 miljoen voor 2013 en € 100 miljoen structureel vanaf 2014. De gekorte middelen vanwege de regionale uitvoeringsdiensten worden gereserveerd op de rijksbegroting, zodat de mogelijkheid is gecreëerd dit bedrag aan te wenden voor de hervorming van de WSW-sector. Daarnaast is er sprake van een incidentele compensatie voor de transitiekosten die samenhangen met de decentralisatie van de functie begeleiding uit de AWBZ. Het gaat voor 2012 om € 52.000 en voor 2013 om € 35.000. We gaan er vanuit dat deze incidentele verhoging van de algemene uitkering voor 2012 en 2013 budgettair neutraal verloopt. Voor de twee andere forse decentralisaties zoals de jeugdzorg en de regelingen voor de onderkant van de arbeidsmarkt via de Wet Werken naar Vermogen zijn via de septembercirculaire geen middelen toegevoegd. We nemen overigens alleen de meicirculaire mee in de cijfers van de meerjarenbegroting 2012 t/m 2015, dit is volgens de richtlijnen van de Provincie. Hierna geven wij in een tabel weer wat de consequenties zijn van de septembercirculaire op het begrotingssaldo 2012 t/m 2015. Hier zullen wij bij de perspectiefnota 2013 t/m 2016 op terug komen. De positieve saldi in 2014 en 2015 zullen ook worden betrokken bij de perspectiefnota 2013 t/m 2016. Naast de drie grote decentralisaties vindt er met ingang van het begrotingsjaar 2013 ook een forse herverdeling plaats van de algemene uitkering. Bij overheveling van gelden naar de gemeenten zal sprake zijn van herverdeeffecten als gevolg van de decentralisaties en de herverdeling van de algemene uitkering. Gemeenten worden gecompenseerd voor het meerdere boven een nadeel van € 15 per inwoner per jaar.

In hiernavolgende tabel is aangegeven wat de financiële consequenties zijn van de septembercirculaire op het begrotingssaldo 2012 t/m 2015. Let wel: in de begroting is rekening gehouden met de mei-circulaire 2011 Gemeentefonds, overeenkomstig het beleidskader Financieel toezicht van de provincie Fryslân.

Bedragen x € 1.000

	2012	2013	2014	2015
Begrotingssaldo 2012-2015	240	67	88	50
Septembercirculaire Algemene uitkering	-157	-100	21	70
Saldo begroting 2012-2015 na septembercirculaire	83	-33	109	120

Als - dan negatief, anders positief

De begroting

De begroting omvat een raming van alle verwachte exploitatie-uitgaven en inkomsten voor het komende jaar. Los van de begroting zijn er investeringsramingen per project. Deze investeringen worden gedekt uit reserves of door rente- en afschrijvingslasten (kapitaallasten) gedurende meerdere jaren op te nemen in de begrotingsramingen. In de begroting wordt melding gemaakt met welke investeringsbedragen aldus rekening is gehouden. De totale uitgavenstroom van de gemeente in enig jaar is dus niet per definitie gelijk aan het begrotingstotaal van dat jaar.

Structurele en incidentele begrotingsposten

Verreweg het grootste deel van de begrotingsramingen komt elk jaar terug. We noemen dat structurele uitgaven en inkomsten. Soms worden bedragen echter slechts voor één jaar geraamd, de incidentele ramingen, bijvoorbeeld een eenmalige subsidie. Vaak gaan incidentele uitgaven gepaard met een (eveneens incidentele) beschikking over een reserve. Dat verklaard mede de ramingen op de programma-onderdelen mutaties reserves.

Dekking van de begrotingsuitgaven: de inkomsten

1. De gemeentelijke inkomsten kunnen in twee hoofdonderdelen worden onderscheiden:
2. Inkomsten die specifiek betrekking hebben op het desbetreffende programma; dit zijn bijvoorbeeld rijksuitkeringen voor een specifiek doel, leges, afvalstoffenheffing, rioolrecht en dergelijke. Ook onttrekkingen aan bestemmingsreserves behoren tot de specifieke inkomsten.

Inkomsten die niet betrekking hebben op een programma maar algemene inkomsten van de gemeente zijn en waarvan de gemeente zelf mag bepalen welke aanwending daaraan gegeven zal worden; het gaat hier om:

- de algemene uitkering van het rijk uit het gemeentefonds;
- de opbrengst van de OZB en de woonforensenbelasting;
- enkele andere algemene inkomstenbronnen (rente, dividenden, onttrekkingen aan de algemene reserve e.d.)

De begrotingscyclus

De begrotingscyclus kent de volgende vijf stappen:

1. De perspectiefnota (kadernota)
2. De (meerjaren)begroting
3. De voorjaarsrapportage (bestuursrapportage t/m 1^e trial)
4. De najaarsrapportage (bestuursrapportage t/m 2^e trial)
5. Het jaarverslag

Begrotingsopzet

De opzet en indeling van de begroting is grotendeels vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Daarbinnen heeft de gemeente wel vrijheden voor de verdere invulling. Zo mag een gemeente zelf bepalen welke programma-indeling ze wil hanteren. Naast een aantal verplichte paragrafen mag de gemeente zelf nog paragrafen toevoegen.

Programmabegroting

Afgesproken is de programma-indeling binnen een raadsperiode niet te veranderen. Evenals in de vorige raadsperiode zijn er in deze periode 9 programma's. De raad autoriseert de begrotingsbedragen per programma. Per programma wordt de volgende informatie verstrekt:

- a. Een korte algemene beschrijving;
- b. Een beschrijving van het bestaande beleid;
- c. Een beschrijving van de ontwikkelingen
- d. De beantwoording van de drie W-vragen:
  - Wat willen we bereiken?
  - Wat gaan we er voor doen?
  - Wat mag het kosten?
- e. De relevante stuurgegevens in de vorm van effectindicatoren.

De financiële gegevens ("wat mag het kosten") vermelden naast de ramingen voor de komende 4 jaren ook de raming uit het lopende begrotingsjaar en de laatste vastgestelde jaarrekening. De lasten en baten worden eerst weergegeven zonder mutaties in de reserves. Deze laatste moeten op grond van de voorschriften afzonderlijk vermeld worden. Uiteindelijk wordt het saldo vermeld, inclusief mutaties in de reserves.

Wanneer er investeringen op stapel staan én deze in de begroting financieel zijn vertaald, zijn deze bij een programma genoemd.

Paragrafen

Na de programma's volgen de paragrafen. Paragrafen zijn bedoeld om extra informatie te verschaffen rond de begroting en het financiële beleid en beheer. En verder om dwarsdoorsneden uit de programma's te kunnen presenteren. Financieel gezien vullen paragrafen dus cijfers in absolute zin niet aan meer geven er alleen een ander zicht op.

Een aantal paragrafen is verplicht voorgeschreven, te weten:

- a. Weerstandsvermogen;
- b. Bedrijfsvoering;
- c. Grondbeleid;
- d. Onderhoud kapitaalgoederen;
- e. Verbonden partijen;
- f. Financiering
- g. Lokale heffingen

Naast de verplichte paragrafen hebben we met ingang van deze begroting een paragraaf Subsidies opgenomen.

Ramingsgrondslagen begroting

In zijn algemeenheid is in de begroting rekening gehouden met:

- een loonstijging van 2%
- een prijsstijging van 2,25%
- indexering van subsidies afhankelijk van de betreffende subsidie-afpraak

Mede in het licht van de noodzakelijke ombuigingen is echter kritisch gekeken in hoeverre de algemene prijsstijging nodig is. De realisatiecijfers 2010 en 1^e halfjaar 2011 zijn betrokken in de afweging om wel of geen prijsstijging door te voeren.

Voor wat betreft de bijdragen en vergoedingen aan verbonden partijen zijn de vastgestelde begrotingen leidend.

Voor wat betreft de ontwikkeling in de kapitaallasten zijn de in het verleden gedane investeringen, toekomstige investeringen en de rentepercentages bepalend.

Het voorgaande heeft er mede in geresulteerd dat er een verschil zit tussen de uitkomsten na vaststelling van de perspectiefnota en de meerjarenbegroting 2012 t/m 2015.

Bedragen x € 1.000

	2012	2013	2014	2015
1) Verschil tussen Perspectiefnota en Meerjarenbegroting 2012-2015	34	-57	89	-59
2) Vervallen risicoreservering decentralisaties	40	80	120	160
3) Hogere kapitaallasten ICT investeringen	0	-15	-15	-15
4) "Lagere" opbrengsten begraafplaatsrechten	-75	-75	-75	-75
5) Verhoging budget automatisering	-50	-50	-50	-50
6) Aansluiting ISZF	0	0	-50	-50
7) Vervallen doorrekening overhead	-31	-61	-61	-61
8) Hogere netto algemene uitkering	147	160	129	85
9) Afrondingen en autonome ontwikkelingen	-65	18	-87	65
Resultaat	0	0	0	0

Als - dan negatief, anders positief

Toelichtingen op de verschillen :

- 1) Hier wordt het verschil aangegeven tussen het resultaat van de perspectiefnota 2012 t/m 2015 en de meerjarenbegroting 2012 t/m 2015.
- 2) De in de perspectiefnota opgenomen risicoreservering welke een inschatting was van de rijksombuigingen van € 40.000 in 2012 olopend naar € 160.000 in 2015 is in de huidige begroting 2012 t/m 2015 achterwege gebleven. Dit onder andere vanwege het feit dat er door het toch doorvoeren van de efficiencykorting op de regionale uitvoeringsdiensten geld is gereserveerd op de rijksbegroting voor de hervorming van de WSW sector.
- 3) Voor het aansluiten bij het ISZF per 1 januari 2014 zullen er nog de nodige investeringen gedaan moeten worden in ICT. Ten opzichte van de perspectiefnota 2012 t/m 2015 gaat het om een extra investeringsbedrag van € 50.000, wat een hoger bedrag is aan kapitaallasten van € 15.000. Het totale investeringsbedrag tot 2014 komt hierdoor uit op € 150.000.
- 4) Zoals aangegeven in de aanbiedingsbrief moet de verhoging van de begraafplaatsrechten zoals gemeld in de perspectiefnota 2012 – 2015 achterwege blijven, wat een nadeel betekent van € 75.000.
- 5) Het structurele automatiseringsbudget is de laatste jaren niet verhoogd. Door de uitvoering van het EGEM-i realisatieplan zijn er veel wettelijk voorgeschreven zaken ingevoerd. Hierbij kan gedacht worden aan de nieuwe gemeentelijke basisadministratie, de basisregistratie adressen en gebouwen, een nieuwe website en de invoering van de WABO. Hiervoor is software aangeschaft, wat ten opzichte van de prognose in 2008 een extra stijging betekent van het onderhoudsbudget voor ICT. Onder andere hierdoor stijgt het structureel benodigde onderhoudsbudget.
- 6) De bijdrage die bij aansluiting bij het ISZF per 1 januari 2014 betaald moet worden is naar verwachting € 50.000 hoger dan de huidige ramingen die zijn verwerkt. Voorgesteld wordt gelet op de hogere te verwachten lasten vanaf 2014 € 50.000 extra op te nemen.
- 7) Door de Middelsee samenwerking worden er geen "overheadkosten" meer naar elkaar doorberekend. Omdat vanuit onze gemeente al het handavingsbureau werkzaam is, waarvoor wel overheadkosten doorgerekend worden aan de drie overige Middelsee gemeenten, betekent afbouw van de doorrekening van deze overheadkosten voor ons een nadeel van € 91.000.

Daar staan, uitgaande van implementatie van samenwerking op andere taakvelden, overigens weer besparingen tegenover. Per saldo levert dit een nadeel op van € 61.000.

8) De algemene uitkering 2012 t/m 2015 wordt ten opzichte van de prognoses positief netto bijgesteld. Vanaf 2015 vindt door het terugbrengen van het aantal raadsleden en wethouders tot een bedrag van € 69.000 een korting plaats op de algemene uitkering. In hoeverre deze korting tot minder lasten zal leiden moet nog exact onderzocht worden.

De “kasschuif” die de rijksoverheid heeft doorgevoerd in verband met de realisatie van het NUP (Nationaal Uitvoerings Programma) is door middel van een jaarlijkse reservering in de jaren 2011 t/m 2014 tot een bedrag van jaarlijks €25.000 geneutraliseerd. Dit bedrag van totaal € 100.000 valt in 2015 weer vrij. Deze bedragen zijn opgenomen in het netto weergegeven saldo van de algemene uitkering.

Bestuur en organisatie

College van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders zorgt voor het dagelijks bestuur van de gemeente en doet de voorbereiding en uitvoering van raadsbesluiten. Het college heeft ook de bevoegdheid om zelf beslissingen te nemen, zoals het aangaan van contracten. Het college van het Bildt heeft na de verkiezingen in 2010 de volgende samenstelling:

Burgemeester G. Krol (waarnemend)

- Algemene zaken
- Bestuurlijke samenwerking
- Openbare orde en veiligheid
- Financiën
- Economische zaken

Wethouder N. Haarsma (CDA)

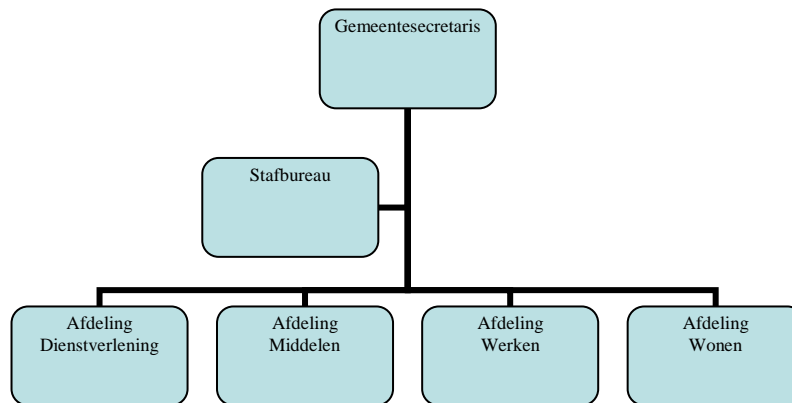
- Verkeer en vervoer
- Ruimtelijke ordening
- Onderwijs
- Openbare werken

Wethouder B. Tol (Werkgroep het Bildt)

- Natuur en milieu
- Sport
- Sociale zaken
- Maatschappelijke Ondersteuning en Cultuur

De ambtelijke organisatie

De ambtelijke organisatie staat onder leiding van de gemeentesecretaris en omvat het stafbureau en vier afdelingen.

Het Bildt heeft een relatief kleine ambtelijke organisatie, omdat veel taken zijn ondergebracht bij gemeenschappelijke regelingen en andere verbonden partijen. Zo worden bij voorbeeld taken op de terreinen van de sociale zekerheid, maatschappelijke zorg en gesubsidieerde arbeid uitgevoerd door de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân en de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval door Omrin.

Voor wat betreft de organisatie-ontwikkeling wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.

2. Financiële uiteenzetting

De begrotingsramingen 2012-2015

Programma lasten	2012	2013	2014	2015
0 Algemeen Bestuur	€ 2.079.712	€ 2.078.578	€ 2.109.250	€ 2.076.840
1 Openbare orde en veiligheid	€ 615.225	€ 618.945	€ 614.227	€ 656.109
2 Verkeer en openbare ruimte	€ 2.954.390	€ 2.664.829	€ 2.641.816	€ 2.608.962
3 Economische zaken	€ 71.264	€ 63.689	€ 62.886	€ 62.173
4 Onderwijs	€ 1.652.049	€ 1.729.136	€ 1.867.208	€ 1.848.011
5 Cultuur, recreatie en sport	€ 2.162.017	€ 2.061.781	€ 1.279.146	€ 1.274.746
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	€ 9.070.356	€ 9.069.944	€ 9.068.066	€ 9.066.526
7 Volksgezondheid en milieu	€ 2.809.168	€ 2.866.835	€ 2.924.854	€ 2.983.887
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	€ 939.881	€ 920.784	€ 914.106	€ 910.417
9 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	€ 656.404	€ 503.247	€ 448.506	€ 236.740
	€ 23.010.468	€ 22.577.767	€ 21.930.065	€ 21.724.410

Programma baten	2012	2013	2014	2015
0 Algemeen Bestuur	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000
1 Openbare orde en veiligheid	€ 7.450	€ 7.450	€ 7.450	€ 7.450
2 Verkeer en openbare ruimte	€ 8.525	€ 8.525	€ 8.525	€ 8.525
3 Economische zaken	€ 13.755	€ 13.755	€ 13.755	€ 13.755
4 Onderwijs	€ 162.703	€ 162.703	€ 162.703	€ 162.703
5 Cultuur, recreatie en sport	€ 25.804	€ 25.804	€ 25.804	€ 25.804
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	€ 5.249.107	€ 5.249.107	€ 5.249.107	€ 5.249.107
7 Volksgezondheid en milieu	€ 2.043.200	€ 2.087.800	€ 2.132.400	€ 2.177.000
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	€ 199.200	€ 199.200	€ 199.200	€ 199.200
9 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	€ 14.482.404	€ 14.330.524	€ 14.232.847	€ 13.882.031
	€ 22.372.148	€ 22.264.868	€ 22.211.791	€ 21.905.575

Resultaat voor bestemming	€ 638.320-	€ 312.899-	€ 281.726	€ 181.165
Mutaties in de reserves	€ 878.541	€ 379.866	€ 193.909-	€ 131.170-
Resultaat na bestemming	€ 240.221	€ 66.967	€ 87.817	€ 49.995

Reserves en voorzieningen

Het verloop van de reserves en voorzieningen is als volgt:

	1.1.2012	1.1.2013	1.1.2014	1.1.2015	1.1.2016
Algemene reserve	€ 4.187.477	€ 3.803.345	€ 3.487.981	€ 3.800.827	€ 4.038.095
Bestemmingsreserves	€ 6.683.659	€ 6.170.452	€ 6.105.950	€ 5.987.013	€ 5.880.945
	€ 10.871.136	€ 9.973.797	€ 9.593.931	€ 9.787.840	€ 9.919.040
Voorzieningen	€ 3.972.177	€ 4.100.429	€ 4.487.586	€ 4.861.400	€ 4.967.788
	€ 14.843.313	€ 14.074.226	€ 14.081.517	€ 14.649.240	€ 14.886.828

In dit overzicht is geen rekening gehouden met de gevolgen van de Nota reserves en voorzieningen 2011 t/m 2014, met uitzondering van de reservering voor het Nationaal Uitvoeringsprogramma e-overheid in de jaren 2011 t/m 2014 (jaarlijks € 25.000) en de onttrekking in 2015 (ineens € 100.000).

3. *Beleidsbegroting per programma*

0. Algemeen bestuur

Algemeen

Het doel van dit programma is het versterken van de kwaliteit van het gemeentebestuur in het algemeen, en het versterken relaties tussen dat bestuur en de burger in het bijzonder. Dit betekent dat in dit programma de focus ligt op optimale toerusting van het bestuur voor hun taakuitoefening, samenwerking met medeoverheden, kwaliteit van gemeentelijke dienstverlening en een informatieve en interactieve bestuursstijl.

Het programma omvat bestuursondersteuning en financieel beheer, dienstverlening, bezwaar- en klachtenbehandeling, communicatiebeleid, burgerbetrokkenheid (inclusief ontwikkeling dorpsvisies) en bestuurlijke samenwerking.

Wat willen we bereiken

- Betere digitale dienstverlening en voldoen aan landelijke richtlijnen op dit terrein. Meer burgerbetrokkenheid in het algemeen, en op het niveau van dorpen in het bijzonder.
- Betere facilitering van de gemeenteraad om de controlerende en kaderstellende rol uit te kunnen voeren.
- Betere facilitering van het college en de burgemeester om hun wettelijke taken en het dagelijks bestuur te verrichten.
- Bekend staan als een open, betrokken, toegankelijke en professionele organisatie.
- Kwalitatief goede waardering van het gemeentelijk financieel beleid en de wijze van beheer.
- Een sluitende meerjarenbegroting.
- Een duidelijk bestuurlijk toekomstperspectief voor de gemeente.

Meetbare effecten

- Het rapportcijfer 7 voor de gemeentelijke dienstverlening.
- Voortgang realisatie Uitvoeringsprogramma Egem-i / i-NUP.
- Een goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarstukken.
- Repressief toezicht door de Provincie.
- Positieve beoordeling door de Waarderingskamer WOZ.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders

- Interen en externe klachtenregeling (Raadsbesluit 11-02)
- Raadscommunicatieplan (Raadsbesluit 02-2010)
- Nota Van Inspraak naar Samenspraak (Raadsbesluit 05-96)
- Verordening Burgerinitiatief (Raadsbesluit 11-2007)
- Nota inzake “RadeRaad”(Raadsbesluit 05-2009)
- Plan van aanpak Millenniumcampagne 2009-2015 (Raadsbesluit 09-2009)
- Duurzaamheidsnotitie ‘duurzame opgaven op het Bildt’ (Raadsbesluit 02-2010)

- Collegebesluit Servicenormen (Collegebesluit 12-2005)
- Collegeprogramma 2010-2014
- Perspectiefnota 2012-2015
- Besluit versterking samenwerking Middelsee Gemeenten (Collegebesluit 09-2009)
- Nota inzake inrichting Programmabegroting (Raadsbesluit 08-2003)
- Nota Grondbeleid en Grondbedrijf (Raadsbesluit 09-2006)
- Beleidsregels verkoop snippergroen (Collegebesluit 02-2008)
- Treasury Statuut (Raadsbesluit 11-2004)
- Delegatie- en Mandateringsbesluit (Collegebesluit 11-2003, sedert gewijzigd)
- Organisatiebesluit (Collegebesluit 03-2007)
- Nota weerstandsvermogen en risicomangement (Raadsbesluit 2007)
- Nota reserves en voorzieningen (Raadsbesluit 2007)
- Nota Lokale heffingen (Raadsbesluit 2008)
- Nota Verbonden partijen (Raadsbesluit 05-2010)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Organisatieontwikkeling

Bij vaststelling van de Perspectiefnota 2012-2015 zijn aanzienlijke besparingen ingeboekt in de gemeentelijke bedrijfsvoering. Om daaraan ‘handen en voeten’ te geven wordt in 2012 een organisatiewijziging doorgevoerd op zowel structuur (van 4 naar 2 afdelingen) als werkwijze (verantwoordelijkheden lager in de organisatie, optimalisering integraliteit)

E-dienstverlening

In 2012 e.v. worden diverse maatregelen van toepassing in het kader van het i-NUP: het nationaal uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid. Dit programma beoogt focus, samenhang en structuur aan te brengen in verbetering van de e-dienstverlening aan burgers en bedrijven. Het gaat om onder meer de invoering van basisregistraties, het digitale omgevingsloket en de nieuwe GBA (Gemeentelijke Basis Administratie). De Middelsee Gemeenten hebben gezamenlijk een informatiemanager aangesteld om het proces in goede banen te leiden.

Publieke verantwoording

Gemeenten leggen op verschillende manieren verantwoording af over hun presteren. Naast de eigen instrumenten (zoals jaarrekening en jaarverslag) zijn er steeds meer landelijke, veelal in VNG-verband ontwikkelde, mogelijkheden om het presteren van de gemeente inzichtelijk en vergelijkbaar te maken. Eén daarvan is de website www.waarstaatjegemeente.nl waarop prestaties van gemeenten ontsloten worden.

Millennium en Fairtrade

De gemeente is Millennium én Fair Trade gemeente. Twee Millenniumdoelen staan centraal: meer mensen leven in een duurzaam milieu en 8 meer eerlijke handel, schuldverlichting en hulp. Om deze doelen te realiseren zijn speerpunten bepaald: ontwikkelingsproject i.s.m Humana, uitwerking Fairtrade en versterking duurzaamheid via o.a het gemeentelijk inkoopbeleid.

Samenwerking met medeoverheden / bestuurskracht

In 2010 is door de colleges van B&W van de Middelsee Gemeenten een besluit genomen tot verdere versterking van samenwerking teneinde de bestuurskracht ook in de toekomst te kunnen borgen. In 2011 zijn de invoeringsplannen opgeleverd. Op dit moment van schrijven

wordt door de colleges van B&W van de Middelsee Gemeenten gesproken over eventueel verdergaande stappen in de toekomst. De uitkomst van die discussie kan richtinggevend zijn voor de bestuurlijke toekomst van de gemeente. Het provinciebestuur is voornemens om een sterkere regierol te vervullen voor wat betreft de toekomstige lokaalbestuurlijke kaart van Friesland.

Wat gaan wij er voor doen

- De gemeente bevordert samenwerking met andere gemeenten om de nadelen van schaalgrootte te ondervangen. In 2012 wordt de samenwerking tussen de Middelsee Gemeenten geïntensiveerd conform planvorming.
- De gemeente past haar organisatiestructuur aan overeenkomstig het in 2011 vastgestelde Plan van Aanpak.
- Er wordt een uitvoeringsplan opgesteld op basis van de resultaten van de in 2011 uitgevoerde benchmark www.waarstaatjegemeente.nl
- De gemeente voert samen met gemeenten in Noordwest Friesland een pilotproject uit naar aanleiding van het in 2011 gepresenteerde onderzoek naar gevolgen van demografische ontwikkelingen in Noordwest Friesland.
- De gemeente werkt aan digitale dienstverlening conform de planning van het Realisatieplan Egem-i en het i-NUP.
- De gemeente realiseert de voor 2011 gestelde campagnedoelen in het kader van millennium en fair trade. Met het oog hierop is in 2011 een nieuw en op duurzaamheid gebaseerd inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld.
- De gemeente komt de verplichtingen uit de planning en controlecyclus goed en op tijd na:
  - Voorjaarsnota / perspectiefnota uiterlijk in juni
  - Begroting uiterlijk in oktober
  - Jaarstukken (jaarrekening en jaarverslag) uiterlijk in juni
  - Bestuursrapportages per 4 maanden (trial)
- De gemeente voldoet jaarlijks aan de eisen van financieel toezicht:
  - De begroting is in materieel evenwicht en de meerjarenraming kent een structureel evenwicht in de meerjarenraming;
  - Bij de jaarstukken wordt een goedkeurende accountantsverklaring verkregen inzake getrouwheid en rechtmatigheid;
  - De provinciale toezichthouder houdt repressief toezicht.
- De gemeente voldoet aan de periodieke kwaliteitsbeoordeling door derden op deelprocessen:
  - Uitvoering wet waardering onroerende zaken: beoordeling door waarderingskamer;
  - Uitvoering verplichte informatieverstrekking aan derden: beoordeling door CBS.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	2.362.522	2.183.042	2.079.712	2.078.578	2.109.250	2.076.840
Baten	209.676	180.000	180.000	180.000	180.000	180.000
Saldo voor resultaatbestemming	2.152.846	2.003.042	1.899.712	1.898.578	1.929.250	1.896.840
Lasten (reservemutaties)	159.206	0	0	0	0	0
Baten (reservemutaties)	48.091	63.534	36.865	36.865	13.634	700
Saldo na resultaatbestemming	2.263.931	1.939.508	1.862.847	1.861.713	1.915.616	1.896.140

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6001100 Raad en eventuele raadscommissies	227.078	0	-227.078
6001200 Burgemeester en wethouders	472.704	0	-472.704
6001300 Functionele commissies	3.505	0	-3.505
6002100 Bestuurssecretariaat	126.711	0	-126.711
6002200 Juridische zaken	51.493	0	-51.493
6002300 Bestuursondersteuning BenW	542.093	0	-542.093
6002400 Voorlichting en promotie	92.621	0	-92.621
6002500 Representatie	19.585	0	-19.585
6003100 Burgerzaken	265.354	0	-265.354
6003101 Straatnaamgeving en huisnummering	13.076	0	-13.076
6003200 Verkiezingen en referenda	699	0	-699
6004100 Leges burgerzaken	47.000	180.000	133.000
6005100 Bestuurlijke samenwerking	82.864	0	-82.864
6005200 Internationale samenwerking	0	0	0
6006100 Bestuursondersteuning raad en lokale rekenkamer	134.930	0	-134.930
Totaal	2.079.712	180.000	-1.899.712

Toelichting / analyse verschil t.o.v. vorig jaar

Salarissen en sociale lasten	+	994
Inkoop goederen en diensten	+	74.114
Overdrachten	+	4.387
Kapitaallasten	+	0
Verrekeningen kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	+	23.835
Totaal lasten	+	103.330

Voor dit programma staan geen investeringen op stapel.

1. Openbare orde en veiligheid

Algemeen

Het doel van het programma is het versterken van zowel de objectieve veiligheid (afname van de kans dat zich feitelijk een gebeurtenis voordoet die de veiligheid aantast) als de subjectieve veiligheid (het veiligheidsgevoel van burgers). Uitgangspunt is een integrale aanpak, waartoe wordt samengewerkt met ketenpartners op zowel lokaal als regionaal niveau.

Het programma omvat brandweezorg, calamiteitenbestrijding, openbare orde, integrale veiligheidszorg, algemene plaatselijke verordening en bijzondere wetten.

Wat willen we bereiken

Het realiseren van een gemeente waar inwoners zich veilig weten en voelen in de eigen leef- en woonomgeving door:

- Een brandweerorganisatie die qua personeel, materieel en huisvesting is toegerust om de opgedragen taken op een kwalitatief voldoende niveau uit te kunnen voeren;
- Een gemeentelijke organisatie die goed op calamiteiten is voorbereid;
- Een gemeentelijke organisatie die goed bekend is met lokale objectieve veiligheidsrisico's;
- Een gemeentelijke organisatie die goed bekend is met lokale subjectieve veiligheidsgevoelens.

Meetbare effecten

- Jaarlijks tenminste één bijscholing voor bevelvoerders en brandweermedewerkers.
- Jaarlijks tenminste twee dagdelen realistisch oefenen voor brandweermedewerkers.
- Tweejaarlijks een calamiteitenoefening met een externe auditor, resulterend in de kwalificatie 'voldoende'.
- Een op basis van de Wet veiligheidsregio's opgesteld en geïmplementeerd crisisplan.
- Jaarlijks tenminste drie overleggen van de 'driehoek' (openbaar ministerie, politie en gemeente).
- Jaarlijks tenminste tien overleggen van het sociaal team Middelsee Gemeenten (gemeenten en ketenpartners).
- Jaarlijks tenminste tien overleggen van het IVZ-team (burgemeester en politie)
- Effectmelding op basis van de Bestuursrapportage Politie.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders

- Notitie Samenwerking Brandweer Noordwest Fryslân (Raadsbesluit 01-2007)
- Gemeenschappelijke Regeling Brandweer Noordwest Fryslân (collegebesluit 05-2007)
- Beleidsplan Brandweezorg Noordwest Fryslân 2009-2013
- Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2010-2014 (Raadsbesluit 03-2011)
- Rampenplan het Bildt (Collegebesluit 07-2005)
- Notitie Sociaal Team Middelsee gemeenten (Raadsbesluit 12-2006)

- Nota prostitutiebeleid (Raadsbesluit 09-2000)
- Beleidsnotitie nulbeleid coffeeshops (Besluit burgemeester 11-2004)
- Jaarwerkplan politieteam Middelsee (met gemeentelijk aandeel IVZ)
- Risicoprofiel het Bildt (Raadsbesluit 04-2010)
- Notitie invoering Wet Veiligheidsregio's (Raadsbesluit 07-2010)
- Notitie inrichting Oranje Kolom (Raadsbesluit 11-2010)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Brandweezorg en crisisbeheersing

Op 1 oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio's in werking getreden. Deze wet heeft gevolgen voor de bevoegdhedenverdeling van gemeenten bij rampen en crises. Tevens zijn landelijke normen vastgelegd ten aanzien van bijvoorbeeld aanrijdtijden van hulpdiensten, de voertuigbezetting, het in kaart brengen van risico's en over het personeel van de Veiligheidsregio.

De *brandweeorganisatie* wordt regionaal georganiseerd. In 2011 is een Fries Normenkader vastgesteld met betrekking tot aanrijdtijden. Tevens zijn de risico's in kaart gebracht. Het vrijwillige gemeentelijke brandweerpersoneel zal als gevolg van de Wet veiligheidsregio in dienst van de Regio moeten treden.

Ook voor wat betreft *crisisbeheersing* heeft de Wet veiligheidsregio betekenis. Met het vaststellen van de wet verschuiven taken van gemeente naar veiligheidsregio. Dit betekent dat crisisplannen regionaal opgesteld worden. Tevens worden er zgn. expertteams ingesteld die ingeval van een calamiteit in de betreffende gemeente inzetbaar zijn. Het doel is de hulpverlening bij rampen en zware ongevallen efficiënter en doelmatiger te laten plaatsvinden.

Openbare Orde en Veiligheid

Veiligheidsbeleid

De gemeentelijke regierol voor veiligheidsbeleid is wettelijk verankerd. De wet verplicht tot het vaststellen van een gemeentelijk veiligheidsplan en periodieke actualisering daarvan. Nazorg voor ex gedetineerden is een gemeentelijke taak geworden. Veiligheidstaken worden integraal opgepakt via het zgn. Veiligheidshuis. Gemeenten, politie, justitie, instellingen etc. werken daarin samen om complexe (sociale) veiligheidsproblemen op te lossen. De bevoegdheid van de burgemeester op veiligheidsgebied is uitgebreid, zoals met het opleggen van een huisverbod bij huiselijk geweld of mogelijkheden ter voorkoming van stelselmatige ordeverstoring. Om sociale veiligheidsproblemen zo dicht mogelijk bij de bron aan te kunnen pakken wordt het instrument 'buurtbemiddeling' vaker toegepast. De gemeente probeert dan om, via een mediator, partijen tot elkaar te brengen en problemen in onderling overleg op te lossen.

Sociaal Team Middelsee

Op basis van evaluatie van het sociaal team Middelsee is een plan van aanpak met betrekking tot de verbeterpunten opgesteld. In dit kader zijn de gemeentelijke rol en die van de ketenpartners (maatschappelijk werk, politie, woningcorporatie etc.) nader gedefinieerd en in een convenant vastgelegd. Bij elke ketenpartner is er één aanspreekpunt voor het sociaal team, waarmee zo kort mogelijke lijnen ontstaan.

Wat gaan wij er voor doen

Brandweer

- Het periodiek houden van realistische oefeningen en aanvullende specifieke functietrainingen.
- Uitvoering geven aan het voor Brandweer Noordwest opgestelde beleidsplan 2009-2012.
- Uitvoering geven aan besluiten in het kader van de Wet Veiligheidsregio i.v.m. regionalisering van de brandweer.

Crisisbeheersing

- Het bewerkstelligen van goede planvorming door het implementeren en actueel houden van het crisisplan.
- Het regelmatig deelnemen aan oefeningen / trainingen door gemeentelijke teams om kennis te vergaren c.q. rollen en taken up to date te houden, op basis van een opleidings- en oefenplan.
- Actueel houden van de gemeentelijke risicokaart.
- Zorg dragen voor een adequaat alarmeringssysteem voor gemeentelijke actoren in de crisisbeheersing.

Integrale Veiligheidszorg

- Het uitvoeren van het Integraal Veiligheidsbeleid op basis van de in 2011 vastgestelde Kadernota IVZ.
- Het vanuit de gemeentelijke regierol initiëren en instandhouding van een netwerk met ketenpartners, o.a. middels deelname aan het Veiligheidshuis.
- Het doen plaatsvinden van Driehoeksoverleg (gemeente, politie en openbaar ministerie).
- Het doen plaatsvinden van IVZ-overleg (gemeente, politie, overige ketenpartners).
- Het informeren van raad over de uitkomsten van de bestuursrapportage van de politie.
- Het opstellen van integrale veiligheidsrapportages.
- Het leveren van input voor het jaarplan van de politie, team Middelsee.
- Het deelnemen aan een 3-jarig project voor buurtbemiddeling in onze gemeente.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	573.226	621.825	615.225	618.945	614.227	656.109
Baten	13.264	9.731	7.450	7.450	7.450	7.450
Saldo voor resultaatbestemming	559.962	612.094	607.775	611.495	606.777	648.659
Lasten (reservemutaties)	0	0	0	0	0	0
Baten (reservemutaties)	0	0	0	0	0	0
Saldo na resultaatbestemming	559.962	612.094	607.775	611.495	606.777	648.659

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo	
6120101	Personeel brandweer	157.125	0	-157.125
6120102	Brandblus- en reddingsmiddelen	63.846	0	-63.846
6120103	Brandkranen	10.793	0	-10.793
6120104	Brandweergarages	23.348	5.800	-17.548
6120105	Regionale brandweer	199.341	0	-199.341
6120106	Brandpreventie	699	0	-699
6120200	Rampenbestrijding	50.414	0	-50.414
6140100	Openbare orde en veiligheid	81.183	750	-80.433
6140200	Bijzondere wetgeving	28.476	900	-27.576
Totaal		615.225	7.450	-607.775

Toelichting / analyse verschil t.o.v. vorig jaar

Salarissen en sociale lasten	+	907
Inkoop goederen en diensten	+	5.102
Overdrachten	+	1.894
Kapitaallasten	+	2.084
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	-	16.587
	Totaal lasten	- 6.600
Overdrachten (i.c. opbrengst leges)	-	2.281
	Totaal baten	- 2.281

Welke investeringen staan op stapel?

	Inv.bedrag	Jaar
Vervanging brandweerauto (TAS)	€ 300.000	2014
Vervanging compressor e.d. brandweer	€ 31.000	2015

2. Verkeer en openbare ruimte

Algemeen

Het doel van het programma is het zorg dragen voor goede en veilig begaanbare wegen en paden voor alle soorten verkeer binnen het openbare gebied van de gemeente.

Wat willen we bereiken

- Bereikbaarheid voor alle vormen van wegtransport van alle dorpen.
- Behoud van het huidige (technisch) onderhoudsniveau en het 'aanzien'.
- Bij de uitvoering worden binnen de bestaande (beleids)mogelijkheden wensen van burgers en hun organisaties mee genomen.
- Een efficiënte besteding van middelen en het garanderen van een functioneel gebruik.
- In stand houden van de huidige kwaliteit van de wegen.
- Het hoofddoel van onze gemeente is het realiseren van een duurzaam verkeers- en vervoerssysteem, waarbij we voor de periode tot 2015 inzetten op:
  - het bevorderen van de objectieve en subjectieve verkeersveiligheid;
  - het faciliteren van de verplaatsingsbehoefte van personen en goederen;
  - het bijdragen aan economische en ruimtelijke ontwikkelingen;het beperken van schade aan natuur, landschap, milieu en het bevorderen van de kwaliteit van de leefomgeving.
- De door de rijksoverheid bepaalde doelstelling zijn als volgt:
  - verkeersslachtoffers ten opzichte van 2002 is maximaal 580 doden (-45%) en 12.250 ziekenhuisgewonden (-34%) in 2020.De provinciaal bepaalde doelstelling is ambitieuzer en spreekt van het terugdringen van het aantal verkeersslachtoffers met 25% in 2010.
Aan beide doelstellingen heeft de gemeente het Bildt zich in haar beleid geconformeerd, waarbij de doelstelling voor 2020 maatgevend is.
- In standhouden van de kwalificatie brons, met uitschieters op onderdelen naar zilver en goud voor het openbaar groen.

Meetbare effecten

- Afname van het aantal klachten.
- Eens in de vijf jaar wordt het beheersplan wegen opgesteld aan de hand van de systematiek voor rationeel wegbeheer, zoals deze ontwikkeld is door de stichting CROW (Kenniscentrum voor verkeer, vervoer en infrastructuur). Op basis van de vijfjaarlijkse inspectie en aanpassing van het beheersplan voor de verhardingen kan de doelstelling worden getoetst.
- Opgemerkt wordt dat de ongevalgegevens landelijk anders geregistreerd worden. Dit geeft een vertekend beeld in de lijn van gegevens en dus ook uit mogelijke conclusies. Landelijk wordt gekeken hoe dit op te vangen om toch te kijken naar het effect van de genomen maatregelen.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders – Verkeer en vervoer, groen en onderhoud openbare ruimte

- * *Algemeen:*
  - Collegeprogramma 2010-2014
  - Burgerlijk wetboek Art. 6:174 BW en Art. 6:162 BW
  - Openbare verlichting beleidsnota 2002-2006
- * *Verkeer en vervoer:*
  - Planwet verkeer en vervoer (05-1998) m.n. §4 en §5
  - Rijksbeleid vastgelegd in de Nota Ruimte (02-2006) en de Nota Mobiliteit (09-2004)
  - Provinciaal Verkeer- en VervoersPlan (03-2006)
  - Gemeentelijk Verkeer- en VervoersPlan (Raadsbesluit juli 2009)
  - Maatregelenplan GVVP het Bildt (Raadsbesluit juli 2009)
  - Gladheidsbestrijdingsplan (2001)
  - Aanpassing organisatiewijze gladheidbestrijding (2004)
- * *Groen:*
  - Groenvisie (Raadsbesluit 2010)
  - Plan van aanpak iepziekte (2002)
- * *Onderhoud openbare ruimte:*
  - Rapportage Inspectie en onderhoudskosten 50 kunstwerken (Raadsbesluit juli 2010)
  - Beheersprogramma dg Dialog Wegen van de Grontmij.
  - Openbare verlichting Uitvoeringsplan (2004)
  - Beheersplan wegen (Raadsbesluit 29 oktober 2009, actualisatie voor periode 2010-2014)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

GVVP

Met betrekking tot verschillende beleidsterreinen binnen dit programma heeft in 2009 een vernieuwing/actualisering van het verkeersbeleid (GVVP) plaatsgevonden. Met het uitvoeringsplan is in 2009 gestart. Voor het nieuwe beleid zijn randvoorwaarden als goede communicatie en breed draagvlak vastgelegd. Het belang van het GVVP is om voor zowel het gemeentebestuur van de gemeente het Bildt als ook voor haar inwoners en bezoekers uit het oogpunt van bereikbaarheid, verkeersveiligheid en de leefomgeving gestreefd wordt naar een optimale inrichting van het gemeentelijke wegennet.

Het doel van het GVVP is het vastleggen van het beleid op het gebied van verkeer en vervoer in de gemeente het Bildt voor een periode tot 2015, dat aansluit bij de (ruimtelijke) ambities die de gemeente heeft, maar eveneens past binnen de kaders die het rijks- en provinciaal beleid stellen in respectievelijk de Nota Mobiliteit en het provinciaal verkeers- en vervoersplan Fryslân. Om uitvoering te geven aan het gemeentelijke beleid wordt dit vergezeld van een uitvoeringsprogramma met daarin maatregelen en projecten.

Bij de ombuigingbesluiten is op het onderdeel GVVP vanaf 2012 structureel een bedrag van € 25.000 ingeboekt als ombuiging. Voor 2012 zal dit gerealiseerd dienen te worden uit de jaarbedragen, daar de investeringen, met de hieruit voortvloeiende kapitaalbedragen, reeds in 2011 in gang waren gezet. Vanaf 2013 zal dit bedrag gezocht worden in het schrappen van nog nader te bepalen investeringen.

Wegenonderhoud

Voor wat betreft het onderhoud van openbare ruimten zijn er gewijzigde methoden voor beoordeling van het kwaliteitsniveau het zogenaamde Integraal Beheer Openbare Ruimten (IBOR). Deze methode van meten van beoogde en behaalde resultaten is in meerdere varianten in ontwikkeling. Kort gezegd komt het erop neer dat door middel van visuele beelden de kwaliteit van het openbare gebied op verschillende niveaus kan worden vastgesteld en gemeten.

Gekozen kan worden uit drie technische kwaliteitscriteria: voldoende, matig en onvoldoende met respectievelijk een planperiode van groter dan 5 jaar, 3 tot vijf jaar en 0 tot 2 jaar. Concreet resulteert dit in een streven voor de Bildtse wegen naar een kwaliteitsniveau voor een normaal en evenwichtig onderhouden wegennet. Dit niveau zal bij gelijkblijvende middelen en omstandigheden in theorie in 2014 bereikt worden. Jaarlijks zal een toetsing plaatsvinden, waarbij de effecten van de variabele factoren (als weersomstandigheden, omleidingen, combinatiewerken ed.) zullen kunnen resulteren in aanpassing van de inzet van middelen.

Wat gaan wij er voor doen

- Oversteekvoorzieningen & komgrenzen St.-Annaparochie Statenweg en fietsoversteek komgrenzen.
- Aanpak verkeersonveilige lokatie Plein Groate Kerk.
- Oversteekvoorzieningen St.-Jacobiparochie Oosteinde.
- Monitoren parkeersituatie en verkeersaanbod.
- Gedragsbeïnvloeding d.m.v. permanente verkeerseducatie.
- Bijstellen GVVP.
- Het nemen van kleine verkeersmaatregelen.
- De wegen worden jaarlijks door de eigen dienst visueel geïnspecteerd.
- Op basis van de beschikbare budgetten wordt onderhoud uitgevoerd.
- Vervolg van de pilot Westhoek
- Realisatie van de ombuigingsvoorstellen.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	2.371.592	2.563.923	2.954.390	2.664.829	2.641.816	2.608.962
Baten	42.438	1.415	8.525	8.525	8.525	8.525
Saldo voor resultaatbestemming	2.329.153	2.562.508	2.945.865	2.656.304	2.633.291	2.600.437
Lasten (reservemutaties)	412.900	0	0	0	0	0
Baten (reservemutaties)	75.802	0	350.000	0	0	0
Saldo na resultaatbestemming	2.666.251	2.562.508	2.595.865	2.656.304	2.633.291	2.600.437

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo	
6210100	Wegen en straten	1.640.739	1.415	-1.639.324
6210200	Weg- en straatmeubilair	72.467	0	-72.467
6210300	Sneeuwruimen en gladheidsbestrijding	32.939	0	-32.939
6210400	Straatreiniging	39.259	1.385	-37.874
6210500	Openbare verlichting	185.607	0	-185.607
6211200	Verkeer en vervoer (incl.verk.veiligheid)	217.842	500	-217.342
6221100	Waterwegen en kades	126.357	0	-126.357
6560100	Openbaar groen	639.181	5.225	-633.956
Totaal		2.954.390	8.525	-2.945.865

Toelichting / analyse verschil t.o.v.

Niet in te delen lasten / stelposten		+	78.770
Inkoop goederen en diensten (waaronder groot onderhoud Van Albadaweg)		+	306.590
Kapitaallasten		+	36.180
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen		-	31.073
	Totaal lasten	+	390.467
Leges, rechten en vergoedingen		+	7.110
	Totaal baten	+	7.110

Welke investeringen staan op stapel?

	Inv.bedrag	Jaar
Groot onderhoud Van Albadaweg	€ 350.000	2012
Uitvoering GVVP-projecten 2012*	€ 300.000	2012

* genoemd bedrag is ontleend aan het vastgestelde GVVP, maar zullen mogelijk neerwaarts aangepast worden wijzigen om de bezuinigingstaakstelling van € 25.000 te behalen.

3. Economische zaken

Algemeen

Het doel van het programma is het behouden en zo mogelijk versterken van de economische structuur van de gemeente in het algemeen, en van de regionale kernfunctie van St.-Annaparochie in het bijzonder. Dit betekent dat in dit programma de focus ligt op faciliteren van zowel 'harde' (industriële) bedrijvigheid als 'zachte' (dienstverlenende) bedrijvigheid.

Het programma omvat: bedrijfscontacten, werkgelegenheidsbeleid, ontwikkeling en acquisitie bedrijventerreinen, en land- en tuinbouwontwikkeling.

Wat willen we bereiken

- Uitbreiden van de bestaande bedrijvigheid.
- Aantrekken van nieuwe bedrijvigheid.
- Ontwikkelen van recreatieve / toeristische bedrijvigheid.
- Ontwikkelen van een leer- werkplein in relatie tot de onderwijscampus.
- Intensiever overleg met ondernemers en ondernemersverenigingen.
- Profileren en versterken van St.-Annaparochie als regionaal centrum.

Meetbare effecten

- Ontwikkeling van het aantal bedrijven.
- Ontwikkeling van het aantal arbeidsplaatsen.
- Het aantal potentiële vestigingslocaties.
- De consumentenoriëntatie op St.-Annaparochie.
- Ontwikkeling van het aantal overnachtingen in toeristische verblijfsaccommodaties.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders

- Optieregeling bedrijventerreinen (Collegebesluit 01-1995)
- Regeling Verkoop bedrijventerreinen (Raadsbesluit 06-1995)
- Koersnotitie 2000+ (Raadsbesluit 05-2001)
- Revitaliseringsplan De Wissel (Raadsbesluit 12-2001)
- Startnotitie economisch beleid gemeente het Bildt (Raadsbesluit 09-2009)
- Convenant Bedrijventerreinen Rijk, IPO en VNG 2010 – 2012

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Convenant bedrijventerreinen

Rijk, IPO en VNG hebben eind 2009 een convenant ondertekend m.b.t regionale samenwerking tussen gemeenten bij (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen. De provincie heeft daarbij een regisserende rol. Na bestuurlijk overleg is door de provincie Fryslân een indeling in vier regionale samenwerkingsverbanden vastgesteld. Het Bildt is ingedeeld in de regio Noordwest. Per regio worden afspraken gemaakt over programmering en fasering van nieuwe bedrijventerreinen, herstructurering van verouderde terreinen etc.

Toerisme en recreatie

Op het vlak van recreatie en toerisme spelen diverse ontwikkelingen die vanuit economisch oogpunt van betekenis zijn. Het gaat met name om het bevaarbaar maken van de Noordelijke Elfstedenroute en uitwerking van nieuw gemeentelijk beleid m.b.t toerisme. Bij dit laatste wordt voortgeborduurd op de in Middelsee verband vastgestelde visie op dit gebied.

Wat gaan wij er voor doen

- De gemeente stelt een kadernota economisch beleid vast, en een daarmee samenhangend actieprogramma.
- De gemeente presenteert zich in 2012 op de Bedrijven Contactdagen in het FECC en stimuleert ondernemers om daarin te participeren.
- De gemeente maakt met andere gemeenten in Noordwest afspraken over ontwikkeling van bedrijventerreinen in de regio. Bedrijventerrein De Wissel wordt daarin geprofileerd als locatie voor m.n. agri-gelieerde business.
- De gemeente ondersteunt ontwikkeling van het kernwinkelgebied overeenkomstig de kaders van de (ontwerp) structuurvisie St.-Annaparochie.
- De gemeente realiseert, zo mogelijk, een toeristische overstaptelek te Oudebildtziel.
- De gemeente initieert periodiek overleg met Ondernemersverenigingen.
- De gemeente promoot het Bildtse Startersfonds voor beginnende ondernemers.
- Het college van B&W legt tenminste 12 bedrijfsbezoeken af.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	371.526	94.717	71.264	63.689	62.886	62.173
Baten	299.790	16.778	13.755	13.755	13.755	13.755
Saldo voor resultaatbestemming	71.737	77.939	57.509	49.934	49.131	48.418
Lasten (reservemutaties)	77.705	0	0	0	0	0
Baten (reservemutaties)	102.311	0	0	0	0	0
Saldo na resultaatbestemming	47.131	77.939	57.509	49.934	49.131	48.418

Samenstelling ramingen huidig jaar

		Lasten	Baten	Saldo
6310100	Straatmarkten	250	0	-250
6310200	Bedrijfscontacten	21.267	0	-21.267
6310300	Werkgelegenheid, algemeen	20.909	0	-20.909
6310400	Kredietbank	1.661	491	-1.170
6311100	Marktgelden	0	0	0
6320100	Bedrijventerreinen	8.539	0	-8.539
6330100	Gasbedrijf	10.518	8.428	-2.090
6340100	Verpachte gronden	8.120	4.836	-3.284
6341100	Tuinbouwontwikkeling	0	0	0
Totaal		71.264	13.755	-57.509

Toelichting / analyse verschil t.o.v.

Inkoop goederen en diensten	-	433
Kapitaallasten	+	1.218
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	-	24.238
Totaal lasten	-	23.453
Opbrengst dividend en rente	-	2.323
Vergoedingen	-	700
Totaal baten	-	3.023

Voor dit programma staan geen investeringen op stapel.

4. Onderwijs

Algemeen

Het doel van dit programma is een bijdrage te leveren aan kwalitatief onderwijs teneinde een kansrijke ontwikkeling te bieden aan alle in de gemeente woonachtige kinderen en soms ook volwassenen.

Onderwijs zelf is primair een verantwoordelijkheid van de scholen en hun besturen. Het onderwijsbeleid wordt in hoofdzaak bepaald door de rijksoverheid. De rol van de gemeente richt zich met name op het lokaal onderwijsbeleid (zoals de huisvesting van scholen, het onderwijsachterstandenbeleid, de schoolbegeleiding, leerlingenvervoer, leerplicht etc.). Verder biedt de gemeente in regionaal verband mogelijkheden voor onderwijs aan volwassenen.

Het programma omvat basisonderwijs, gymnastiekonderwijs, huisvestingsvoorzieningen, onderwijsbegeleiding, leerlingenvervoer, onderwijsachterstandenbeleid en onderwijs aan volwassenen.

Wat willen we bereiken

- Adequate en aan de hedendaagse eisen tegemoet komende onderwijshuisvesting.
- Voorzieningen voor primair onderwijs in alle dorpen voor zover er een toereikend leerlingenpotentieel aanwezig is.
- Behoud van de beide vestigingen voor voortgezet onderwijs.
- Gelijke kansen op onderwijs voor alle jongeren.
- Vermindering van onderwijsachterstanden.
- Vermindering van voor- en vroegtijdige schooluitval.
- Meer deelname aan volwasseneneducatie, met name op het onderdeel laaggeletterdheid.
- Efficiënt en effectief vervoer van leerlingen die op scholen voor speciaal onderwijs zijn aangewezen.

Meetbare effecten

- Ten opzichte van 2011 10% minder leerlingen die voortijdig de school verlaten zonder startkwalificatie.
- Ten opzichte van 2011 20% meer laaggeletterden die volwassenenonderwijs volgen.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders

- Coalitie-akkoord 2010-2014
- Perspectiefnota 2012 t/m 2015
- Integraal Onderwijshuisvestingsplan c.q. toekomstvisie basisonderwijs 2011 t/m 2014 (Raadsbesluit 02-2011)
- Notitie lokaal onderwijsbeleid (Raadsbesluit 06-2005)
- Notitie schoolzwemmen basisscholen (Raadsbesluit 07-2002)

- Verordening Leerlingenvervoer (Raadsbesluit 09-2007)
- Notitie implementatie gevolgen invoering Wet OKE (Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie) (Collegebesluit 05-2011)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Brede schoolontwikkeling

In de afgelopen jaren zijn alle basisscholen op het Bildt aangepast aan de huidige onderwijskundige eisen. Daarbij is tot nu toe nog weinig aandacht besteed aan de zgn. bredeschoolontwikkeling. Directe noodzaak daartoe was er niet. Er is echter een trend dat het met name in de kleinere dorpen het steeds moeilijker wordt om allerlei solitaire voorzieningen / accommodaties op het terrein van sport, sociaal cultureel werk, bibliotheekwerk, peuterspeelzalen etc. in stand te houden. De gemeente is van plan hieraan de komende jaren aandacht te besteden, in samenhang met de door de dorpen opgestelde dorpsvisies en de door de raad vastgestelde toekomstvisie voor het basisonderwijs op het Bildt. Daarbij kan worden bezien in hoeverre clustering en meervoudig gebruik van schoolgebouwen mogelijk is, al dan niet gepaard gaande met aanpassing c.q. uitbreiding van die gebouwen.

Toekomstvisie basisonderwijs

In navolging van de in 2008 voor het voortgezet onderwijs opgestelde toekomstvisie, is inmiddels voor het basisonderwijs op het Bildt een toekomstvisie ontwikkeld. Deze is behandeld en vastgesteld in de raadsvergadering van 17 februari 2011.

Wat de visie en missie betreft stelt de gemeente zich op het standpunt dat het in het belang van de leefbaarheid op de dorpen noodzakelijk is om in elk dorp minimaal één voorziening voor het basisonderwijs in stand te houden. Dit zou kunnen worden bereikt door een eventuele clustering van scholen.

Op basis van en ter uitvoering van de toekomstvisie, is inmiddels besloten om in 2011/2012 bij wijze van pilot een onderzoek in te stellen naar de eventuele clustering van de beide scholen voor basisonderwijs in Vrouwenparochie.

Binnenmilieu en energiebesparing basisscholen

Door het rijk werd, mede in het kader van de economische crisis, besloten extra financiële middelen beschikbaar te stellen voor de noodzakelijke verbetering van het binnenmilieu in schoolgebouwen, dit in samenhang met maatregelen gericht op energiebesparing,

Met deze rijksmiddelen en een aanvullende bekostiging van de gemeente, is inmiddels in 14 lokalen van de beide basisscholen in St.-Annaparochie, een klimaatsysteem aangebracht.

In het kader van het nieuwe IHP is besloten om energiebesparende maatregelen bij de scholen door te voeren in combinatie met de noodzakelijke vervangingen (dakbedekking etc.).

Onderwijscampus

Door de raad werd op basis van de uitkomsten van een haalbaarheidsstudie, ingestemd met het instellen van vervolgonderzoeken naar de eventuele realisering van een Onderwijscampus voor het voortgezet onderwijs in St.-Annaparochie.

Van cruciaal belang hierbij is het genereren van noodzakelijke externe financiële bronnen, fondsen, subsidies en bijdragen. Hiervoor is in de haalbaarheidsstudie rekening gehouden met een bedrag van € 4,0 mln. Inmiddels zijn hiertoe denodige stappen ondernomen in de richting van mogelijke subsidiënten. Een en ander zal uiteraard de nodige tijd kosten.

Afgewacht moet worden wat de daadwerkelijke resultaten zullen zijn van alle pogingen om zoveel mogelijk externe financiële bronnen aan te boren. Het streven is erop gericht om in december 2011 de balans op te maken voor een go-or-no-go-besluit door de gemeenteraad.

Zorg voor jongeren in en om school

Om ervoor te zorgen dat alle scholen in het primair en voortgezet onderwijs en het mbo een Zorg- en adviesteam (ZAT) hebben, wordt de zorg voor jongeren in en om school wettelijk vastgelegd. Onderwijsinstellingen moeten straks samenwerken met organisaties uit de jeugdketen en ontwikkelings- en opvoedrisico's vroegtijdig signaleren en melden.

Passend onderwijs

De term passend onderwijs staat voor een nieuwe ontwikkeling in het onderwijs: schoolbesturen worden verantwoordelijk om elke leerling van een passend onderwijsaanbod te voorzien. Centraal daarbij staat de verbetering van de kwaliteit van onderwijs aan zorgleerlingen en de vorming van regionale netwerken om tot een betere organisatie van onderwijs en zorg te komen.

Leerplicht/startkwalificatie

De gemeente is belast met de naleving van de leerplicht. In Middelsee-verband wordt bekeken of en zo ja in hoeverre het ambitieniveau in dezen zou moeten worden verhoogd en op welke wijze hierin zou kunnen worden samengewerkt.

Verder is ingaande het schooljaar 2007-2008 nieuwe wetgeving ingevoerd met betrekking tot de zgn. startkwalificatie.

Een en ander heeft tot doel zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt te laten halen. Na het beëindigen van de volledige leerplicht gaat een kwalificatieplicht gelden voor jongeren die:

- Nog geen 18 jaar zijn.
- Nog niet over een startkwalificatie beschikken en de volledige leerplicht al achter de rug hebben.

De kwalificatieplicht moet gezien worden als een aanvulling op de leerplicht en geldt voor jongeren van 16 tot 18 jaar die nog geen startkwalificatie hebben verworven. Bij de invoering van de kwalificatieplicht zal de partiële leerplicht verdwijnen.

Onderwijsachterstandenbeleid

Door de gemeente wordt reeds vele jaren onderwijsachterstandenbeleid gevoerd.

Dit beleid richt zich met name op het terugdringen van taalachterstanden en andere ontwikkelingsachterstanden bij kinderen in de peuter- en kleuterleeftijd. Daartoe worden zowel op de peuterspeelzalen als op de in de gemeente aanwezige kinderdagverblijven speciale programma's aangeboden voor de tot de doelgroep behorende kinderen. Daarnaast wordt met een bijdrage van de gemeente de zgn. schakelklas op de AZC-School in stand gehouden.

Inmiddels is op dit terrein een nieuwe wettelijke regeling tot stand gekomen, de zgn. Wet OKE (Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie). Deze wet stelt tal van (nieuwe) eisen aan het peuterspeelzaalwerk en het onderwijsachterstandenbeleid.

Insteek daarbij is om in elk geval te komen tot een harmonisatie van de voorschoolse voorzieningen (peuterspeelzalen en kinderdagverblijven e.d.)

De nieuwe wettelijke regeling is op 1 augustus 2011 in werking getreden. In samenspraak met het LEA-overleg (lokale educatieve agenda) zijn inmiddels de nodige maatregelen genomen om daarmee te voldoen aan de nieuwe wettelijke eisen (zoals verwoord in de Notitie implementatie gevolgen invoering Wet OKE).

Schoolmaatschappelijke stages

Op 1 augustus 2011 zijn leerlingen van het voortgezet onderwijs wettelijk verplicht om een zgn. schoolmaatschappelijke stage te volgen. Het verplichtend karakter manifesteert zich in het feit dat het volgen van de stage (van minimaal 30 uur) noodzakelijk is voor het verkrijgen van het diploma.

De met de stages verband houdende makelaarswerkzaamheden (met name gelegen in het creëren van de benodigde infrastructuur) zijn door het college voor het schooljaar 2011/2012 opgedragen aan Stichting Welzijn Middelsee te Stiens (in relatie met de activiteiten in het kader van de Vrijwilligerscentrale Middelsee Gemeenten).

Wat gaan wij er voor doen

Realiseren van adequate huisvestingsvoorzieningen

- Het voorzien in adequate huisvesting van de scholen voor primair- en voortgezet onderwijs.
Deze taak uitvoeren aan de hand van drie beleidsinstrumenten, nl.:
  - * De verordening voorziening huisvesting onderwijs het Bildt;
  - * Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2011-2014;
  - * Het jaarlijks vast te stellen Huisvestingsprogramma.
- Het uitvoeren van jaarlijks noodzakelijk (groot) onderhoud aan basisscholen.
- Het voorzien in oplossing van de huisvestingsknelpunten CSG Ulbe van Houtenschool (maakt deel uit van het campusonderzoek).

Leerlingenvervoer

- Het toepassen van de Verordening leerlingenvervoer.
- Het leerlingenvervoer is bij gemeentelijke verordening geregeld. Het beleid is in 2007 bijgesteld, met name wat betreft de aan het taxivervoer te stellen voorwaarden. Uit oogpunt van kostenbesparing wordt het vervoer tezamen met andere gemeenten aanbesteed.

Schoolbegeleiding

- Het faciliteren van schoolbegeleiding.
- Door de gemeente worden jaarlijks aan de basisscholen middelen ter beschikking gesteld voor begeleidings- en ontwikkelingsactiviteiten, advisering, informatieverstrekking en evaluatie, alsmede activiteiten die een optimale schoolloopbaan van leerlingen bevorderen (o.a. de zgn. schoolonderzoeken).

Bestrijding voor- en vroegtijdige schooluitval

- Het handhaven van de leerplicht.
- De invoering van de startkwalificatie biedt kansen om de voor- en vroegtijdige schooluitval te verminderen. De gemeente zal in het kader van leerplichthandhaving in samenwerking met het regionaal meld- en coördinatiepunt voortijdige schoolverlaters (RMC) beoordelen welke aanvullende activiteiten door de gemeente kunnen worden ontwikkeld.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	1.467.933	1.572.173	1.652.049	1.729.136	1.867.208	1.848.011
Baten	157.497	128.138	162.703	162.703	162.703	162.703
Saldo voor resultaatbestemming	1.310.436	1.444.035	1.489.346	1.566.433	1.704.505	1.685.308
Lasten (reservemutaties)	0	4.000.000	0	0	0	0
Baten (reservemutaties)	31.169	4.058.665	8.665	8.665	108.665	108.665
Saldo na resultaatbestemming	1.279.268	1.385.370	1.480.681	1.557.756	1.595.840	1.576.643

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6420145 Openbaar basisonderwijs algemeen	0	0	0
6420150 Gymnastiekonderwijs openbare basisscholen	142.499	9.472	-133.027
6421120 Huisvestingsvoorzieningen openb.basisscholen	273.138	21.992	-251.146
6422150 Gymnastiekonderwijs bijz.basisscholen	135.291	9.984	-125.307
6423100 Huisv.voorzieningen bijz.basisscholen	336.918	0	-336.918
6441100 Huisv.voorzieningen openb.voortgezet onderwijs	122.937	0	-122.937
6443100 Huisv.voorzieningen bijz.voortgezet onderwijs	92.964	0	-92.964
6480100 Gemeentelijk onderwijsbeleid	51.002	0	-51.002
6480200 Onderwijsbegeleiding	42.750	0	-42.750
6480300 Leerlingenvervoer	205.766	13.075	-192.691
6480400 Uitvoering leerplicht	53.845	0	-53.845
6480500 Overige onderwijsvoorzieningen	58.265	0	-58.265
6480700 Gem. Onderwijsachterstandenbeleid	136.675	108.180	-28.495
Totaal	1.652.049	162.703	-1.489.346

Toelichting / analyse verschil t.o.v. vorig jaar

Niet in te delen uitgaven / stelposten	-	41.380
Inkoop goederen en diensten	+	51.067
Overdrachten	+	8.492
Kapitaallasten	+	46.131
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	+	15.666
	+	79.876
Vergoedingen	-	45
Overdrachten	+	8.186
Overige interne verrekeningen	+	26.424
	+	34.565

Welke investeringen staan op stapel?

	Inv.bedrag	Jaar
Uitbreiding c.a. Ulbe van Houtenschool	€ 1.325.183	2012
Realisatie Onderwijscampus	€ 4.000.000	2013

5. Cultuur, recreatie en sport

Algemeen

Het doel van dit programma is het initiëren en het in stand houden van voorzieningen op het gebied van welzijn, cultuur en sport. Deze voorzieningen dienen bij te dragen aan maatschappelijke participatie en leefbaarheid van de dorpen.

Dit programma omvat subsidiebeleid, recreatie en toerisme, sport, bibliotheekwerk, cultuur, kunstbeleid, muziekonderwijs, taalbeleid, erfgoedbeleid en de culturele raad.

Wat willen we bereiken

Sport

- Een kwalitatief goede en kwantitatief toereikende sportinfrastructuur.
- Een groter aantal mensen dat de Norm Gezond Bewegen haalt.
- Een betere aansluiting tussen school en sport.
- Een integraal sportbeleid dat uitdaagt tot actieve sportbeoefening.

Recreatie/Toerisme

- Een uitbreiding van het recreatieve aanbod voor inwoners van de gemeente.
- Een uitbreiding van het toeristische aanbod voor bezoekers van buiten de gemeente.
- Een economische stimulans door versterking van het toerisme.

Cultuur

- Een stimulerend beleid gericht op zowel behoud als ontwikkeling van cultuur en cultuuruitingen.
- Het bevorderen van deelname door inwoners aan culturele uitingen, zowel actief als passief.
- Het bevorderen en instandhouden van waardevol erfgoed.

Meetbare effecten

Sport

- Het aantal deelnemers aan activiteiten in het kader van Go4Sport, onderscheiden naar doelgroepen jeugd mensen met een beperking.
- Het percentage inwoners dat de Norm Gezond Bewegen haalt.

Recreatie en toerisme

- Het aantal (dag)recreatiemogelijkheden.
- Het aantal verblijfsaccommodaties
- Het aantal overnachtingen in verblijfsaccommodaties.

Cultuur

- Het aantal subsidieaanvragen voor culturele activiteiten.
- Het aantal deelnemers aan gesubsidieerde culturele activiteiten.
- Het aantal leden van verenigingen / organisaties op cultureel gebied.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders – Algemeen

- Perspectiefnota 2012-2015

Bestuurlijke kaders – Recreatie/Toerisme

- Projectplan bevaarbaarheid Noordelijke Elfstedenroute (Raadsbesluit 02-1998)
- Beleidskader Toerisme en Recreatie het Bildt (Raadsbesluit 09-2008)
- Uitgangspuntennotitie locatie Zwarte Haan (Raadsbesluit 09-2008)
- Middelsee beleidsnota Recreatie en Toerisme (Raadsbesluit 01-2010)
- Nota opvaren naar de Bildtse dorpen (Raadsbesluit 10-2010)

Bestuurlijke kaders – Cultuur

- Notitie Kunstbeleid (Raadsbesluit 12-1997)
- Kunst in bestemmingsplannen (Raadsbesluit 12-1997)
- Cultuurnota (Raadsbesluit 03-2001)
- Instellingsverordening Kulturele Raad (collegebesluit 12-2010)
- Nota bibliotheekbeleid cluster Noordwest Fryslân (Raadsbesluit 25-11-2004)
- Taalnota Bildt Fries (Raadsbesluit 07-1994)

Bestuurlijke kaders – Sport

- Sportnota (Raadsbesluit 06-2011)
- Projectplan Go4Sport 2011-2018 (Collegebesluit 06-2010)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Recreatie en Toerisme

Op 1 april 2011 is de VVV Fryslân van start gegaan. De gemeente is deelnemer geworden (raadsbesluit 03-2011) in deze nieuwe provinciale promotiestructuur, mede vanwege de wens daartoe van Uytland Recreatieondernemers. De (nieuwe) rol van Uytland Recreatieondernemers zal in 2011/2012 vorm moeten krijgen.

Cultuur

Bij raadsbehandeling van de Perspectiefnota 2012-2015 zijn diverse besluiten genomen die betrekking hebben op dit programma, ondermeer over het *openbaar bibliotheekwerk* (bezuiniging van € 30.000 met ingang van 2013) en over het *Centrum voor de Kunsten Muzarthe* (bezuiniging met € 5.000 met ingang van 2013).

Vanaf 2010 is een zgn. (landelijk) charter bibliotheekbeleid van toepassing. De gemeente vervult middels subsidieverstrekking de rol van opdrachtgever voor de basisbibliotheken. Op grond van het charter berust bij gemeenten de verantwoordelijkheid om deelname van bibliotheken aan netwerken en invoering van (digitale) innovatie te bevorderen. In 2012 vindt actualisering van de Bibliotheekwet plaats.

Sport

De gemeente heeft haar sportbeleid zo ingericht dat het bijdraagt aan leefbaarheid, meedoen in de samenleving en gezondheidsbevordering van inwoners. Voor doelgroepen jong én oud werd bevordering sportdeelname gestimuleerd (en deels gefinancierd) vanuit de zogenaamde ‘breedtesportimpuls’ van het Ministerie van VWS. Deze medefinancieringsregeling is in 2011 overgegaan in de rijksbijdrageregeling ‘impuls brede scholen, sport en cultuur’. Het

Middelsee-project Go4Sport is binnen de kaders van deze rijksbijdrageregeling voortgezet, o.a. door aanstelling van een projectmedewerker Go4Sport die voor de Middelsee Gemeenten projecten initieert. Dit betekent wel dat het niet langer mogelijk is om projecten voor senioren onder de noemer van Go4Sport te organiseren. In het vervolg moeten activiteiten voor deze doelgroep dus in het kader van het gemeentelijk ouderenbeleid worden ontwikkeld.

Wat gaan wij er voor doen

Sport

- De gemeente zet de beproefde activiteiten van GO4Sport voort, gericht op het onderwijs en sport(verenigingen)
- De gemeente stelt uitvoeringsnotities op over de tarievenstructuur, de opzet van het Bildts sportgala, heroverweging van privatiseringssubsidies en subsidie voor sporttechnisch kader.
- De gemeente onderzoekt, in het kader van het gemeentelijke ouderenbeleid, mogelijkheden voor sportstimulering voor de doelgroep senioren.
- De gemeente bevordert samenwerking tussen sportverenigingen met het oog op goede benutting accommodatiecapaciteit.
- De gemeente organiseert in samenwerking met onderwijs, sportverenigingen, jongerenwerk en GO4Sport activiteiten op de nieuwe SOP.

Recreatie en toerisme

- De gemeente stelt aansluitend op de Middelsee-visie uitvoeringsnotities op, in elk geval voor verblijfsrecreatie.
- De gemeente stelt het bestemmingsplan vast dat realisatie van dag- en verblijfsrecreatie op Zwarte Haan mogelijk maakt.
- De gemeente realiseert zo mogelijk een toeristische overstapplaats (TOP) te Oudebildtzijl.
- De gemeente rondt de 2^e fase bevaarbaarheid Noordelijke Elfstedenroute af.

Cultuur

- De gemeente stelt een nieuwe integrale Cultuurnota vast.
- De gemeente stelt nieuwe beleidsregels subsidie vast voor o.a. Bibliotheekwerk en Muziekonderwijs.
- De gemeente realiseert verzelfstandiging van de Kulturele Raad.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	1.612.696	1.569.408	2.162.017	2.061.781	1.279.146	1.274.746
Baten	100.748	19.802	25.804	25.804	25.804	25.804
Saldo voor resultaatbestemming	1.511.948	1.549.606	2.136.213	2.035.977	1.253.342	1.248.942
Lasten (reservemutaties)	94.477	17.860	17.860	17.860	17.860	17.860
Baten (reservemutaties)	225.781	144.500	895.000	740.000	0	0
Saldo na resultaatbestemming	1.380.645	1.422.966	1.259.073	1.313.837	1.271.202	1.231.082

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo	
6510100	Openbaar bibliotheekwerk	290.591	0	-290.591
6511100	Muziekonderwijs	100.621	0	-100.621
6511300	Ontwikkelingssamenwerking	22.684	0	-22.684
6530100	Beleid en advies sport	15.991	0	-15.991
6530200	Subsidiëring sport	17.787	0	-17.787
6530400	Zwembad en sporthal	454.279	0	-454.279
6530800	IJsbanen	6.219	2.186	-4.033
6531100	Sportvelden	150.560	18.298	-132.262
6540100	Kunstbeleid algemeen	372	0	-372
6540200	Amateuristische kunstbeoefening	30.260	0	-30.260
6540300	Bevordering Bildtse/Friese taal	2.995	0	-2.995
6541100	Monumentenzorg (algemeen)	12.436	0	-12.436
6541101	Monumentenzorg (kerktoren Minnertsga)	15.475	0	-15.475
6541200	Documentatiecentra	9.778	0	-9.778
6541300	Overige cultuur en oudheidkunde	44.102	0	-44.102
6560300	Toeristische fiets- en wandelpaden	81.466	0	-81.466
6560500	Dagrecreatievoorzieningen	3.746	0	-3.746
6560700	Overige openluchtrecreatie	3.722	0	-3.722
6560800	Bevordering toerisme	141.461	0	-141.461
6580100	Speelplaatsen	7.334	0	-7.334
6580200	Lokale omroep	4.820	0	-4.820
6580300	Multifunctionele accommodaties	745.320	5.320	-740.000
Totaal		2.162.017	25.804	-2.136.213

Toelichting / analyse verschil t.o.v.

Inkoop goederen en diensten	+	2.335
Overdrachten (waaronder bijdrage MFC M'ga)	+	704.089
Kapitaallasten (m.n. door afboeking restantboekwaarde investering Bildtse Slag)	-	72.667
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	-	41.148
	Totaal lasten	+ 592.609
Huren en pachten	+	6.002
	Totaal baten	+ 6.002

Welke investeringen staan op stapel?

	<i>Inv.bedrag</i>	<i>Jaar</i>
Noordelijk startpunt St. Jabikspaad	€ 75.000	2012
MFC Minnertsga	€ 1.480.000	2012/2013
TOP Oudebildtzijl	€ 80.000	2012

6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Algemeen

Het doel van dit programma is er aan bij te dragen dat iedere burger kan deelnemen aan de samenleving. Het programma omvat de volgende beleidsterreinen:

A. Sociale voorzieningen¹:

- Werk
- Inkomen
- Bijzondere Bijstand
- Minimabeleid
- Schuldhulpverlening
- Inburgering
- Kinderopvang (doelgroepen)
- Vervoersvoorzieningen gehandicapten

B. Maatschappelijke dienstverlening:

- Jeugd- en jongerenwerk
- Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk
- Opvang asielzoekers
- Ouderenwerk
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Sociale werkvoorziening

Wat willen we bereiken

Minimabeleid

- Een betere materiële en sociaal-maatschappelijke positie van burgers met een minimum inkomen.
- Participatie van bewoners van het AZC in de Bildtse samenleving.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

- Inwoners kunnen (blijven) meedoen in de samenleving.
- Inwoners met een beperking kunnen lang zelfstandig blijven in hun eigen omgeving.
- Een goede sociale structuur waarin vrijwilligers en mantelzorgers de spil vormen.
- Een goed preventief aanbod om ontwikkelingsproblemen van jongeren te voorkomen.
- Goede uitvoering van (nu provinciale) jeugdzorgtaken door de gemeenten in 2015.

Jeugd- en jongerenwerk

- Een gezonde leefstijl van kinderen en jongeren.
- Goede ontwikkeling, opleiding en vorming van kinderen en jongeren.
- Participatie van jongeren in de samenleving.
- Goede voorzieningen voor vrijetijdsbesteding.
- Ketenpartners jeugd- en jongerenwerk die goed met elkaar samenwerken.

---

¹ Betreft de taken ondergebracht bij de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noordwest Fryslân. Hiervoor wordt korthedshalve verwezen naar de programmabegroting van de Dienst inclusief de daarin genoemde indicatoren.

Peuterspeelzaalwerk

- Een kwantitatief en kwalitatief goed aanbod van peuterspeelzaalwerk.
- Alle kinderen van 2 tot 4 jaar bezoeken een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf.
- Vroegtijdige onderkenning leerachterstanden.

Algemeen maatschappelijk werk

- Het vergroten van de maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid van inwoners.

Opvang asielzoekers

- Participatie van bewoners van het AZC in de Bildtse samenleving.
- Huisvesting van statushouders, goede en snelle integratie in de Bildtse samenleving.

Ouderenwerk

- Het voor de doelgroep 55+ bevorderen van persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke participatie.
- Het voor de doelgroep 55+ ondersteunen van zelfstandigheid en zelfredzaamheid.

Sociale werkvoorziening

- Ontwikkeling en participatie in werk voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Meetbare effecten

Minimabeleid

- Het aantal bijstandsgerechtigden.
- Het aantal toekenningen voor diverse regelingen (sprokkelkosten, langdurigheidstoelage, bijzondere bijstand, meedoen met de samenleving).

Kwijtschelding belastingen

- Het aantal toekenningen.

Wet maatschappelijke ondersteuning

- Het aantal toekenningen voor diverse voorzieningen (vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen, huishoudelijke hulp enz.).
- Het aantal gemelde vacatures bij de Vrijwilligerscentrale.
- Het aantal deelnemers aan de jaarlijkse 'dag van de mantelzorg'.
- Het aantal jongeren dat in aanmerking komt voor jeugdzorg.

Jeugd en Jongerenwerk

- Gelet op de breedte van dit taakveld wordt verwezen naar de kadernota 'jeugd in beeld' en de daarin per thema opgenomen prestaties / indicatoren.

Peuterspeelzaalwerk

- Het aantal kinderen dat een peuterspeelzaal bezoekt.
- Het aantal kinderen dat deelneemt aan het taalprogramma 'Puk & Co'.

Algemeen maatschappelijk werk

- Het aantal toegekende hulpverleningseenheden.

Opvang Asielzoekers

- Het aantal gebruikers aan de ‘regeling maatschappelijke participatie’
- Het aantal gehuisveste statushouders.
- Het aantal inburgeringtrajecten.

Ouderenwerk

- Het aantal deelnemers aan dagopvangactiviteiten van Zorgcentrum het Bildt.
- Het aantal deelnemers aan cursussen Stichting Welzijn Ouderen.

Sociale werkvoorziening

- Het aantal werknemers met een indicatie via de WSW.
- Het aantal inwoners op de wachtlijst met WSW-indicatie.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders – Minimabeleid

- Programmabegroting Dienst SoZaWe Noardwest Fryslân

Bestuurlijke kaders – Kwijtschelding belastingen

- Gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid (Raadsbesluit 11-2005)

Bestuurlijke kaders – Wet Maatschappelijke Ondersteuning

- Visie- en Beleidsdocument WMO “Door Maatwerk Betere Zorg” Dienst SoZaWe (Raadsbesluit 07-2006)
- Visie- en Beleidsdocument WMO gemeente het Bildt (Raadsbesluit 07-2006)
- WMO-notitie over respectievelijk Mantelzorg, Vrijwilligersbeleid en Burgerparticipatie (Raadsbesluit 12-2007)
- Visie en draaiboek CJG Middelsee (collegebesluit 04-2009)

Bestuurlijke kaders – Jeugd- en jongerenwerk

- Nota integraal jeugdbeleid 2009 t/m 2013 (Raadsbesluit 12-2008)
- Beleidskader en subsidie uitvoeringsregelingen (Raadsbesluit 02-2011)

Bestuurlijke kaders – Peuterspeelzaalwerk

- Professionalisering peuterspeelzaalwerk (Raadsbesluit 2003)
- Wet OKE

Bestuurlijke kaders – Kinderopvang

- Wet Kinderopvang
- Nota toezicht en handhaving kwaliteit kinderopvang het Bildt (collegebesluit 05-2011)

Bestuurlijke kaders – Algemeen maatschappelijk werk

- Beleidskader en subsidie uitvoeringsregelingen (Raadsbesluit 02-2011)

Bestuurlijke kaders – Sociale werkvoorziening

- Kadernota Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) (Raadsbesluit 09-2007)

Bestuurlijke kaders – Opvang asielzoekers

- Bijdrageregeling maatschappelijke activiteiten en sportactiviteiten voor de bewoners van

het AZC (Raadsbesluit 04-2004)

Bestuurlijke kaders – Ouderenwerk

- Wmo nota ouderenbeleid (Raadsbesluit 04-2011)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Gemeenten krijgen te maken met verschuiving van Awbz naar Wmo. Er zal versoering Awbz en overheveling van verantwoordelijkheden naar gemeenten optreden. Gemeenten krijgen een compensatieplicht voor levering van (Wmo) voorzieningen aan burgers die niet langer aanspraak op de Awbz kunnen doen. Voor gemeenten houdt dit o.a. in dat er vraaggerichte oplossingen geboden moet worden: samen met de burger bekijken welke oplossing het beste past. Bij mogelijke oplossingen is ook de inzet van mantelzorg of vrijwilligers aan de orde. Door het Ministerie van VWS en koepelorganisaties waaronder de VNG wordt tegen deze achtergrond ingezet op 'Welzijn Nieuwe Stijl'. Deze meer vraaggerichte manier van werken beoogt kwaliteit en onderlinge samenhang in het welzijnswerk te verbeteren. Werkwijze en aanbod van diensten in o.a. het Centrum voor Jeugd en Gezin Middelsee en het maatschappelijk werk zal in die richting omgevormd moeten worden.

Jeugd en Jongeren

Sinds 31 mei 2010 hebben de Middelsee Gemeenten een gezamenlijk CJG. Het werken met een Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg is verplicht gesteld, evenals toepassing van de Verwijsindex Risicjongeren. De regierol komt bij gemeenten te liggen; alle jeugdzorgtaken worden gedecentraliseerd van provincie naar gemeenten. Deze operatie dient in 2015 te zijn afgerond. Door provincie en gemeenten is een stuurgroep ingesteld om een en ander te begeleiden.

Peuterspeelzaalwerk

De opzet en inrichting van het peuterspeelzaalwerk was tot nu toe een gemeentelijke aangelegenheid. Met de komst van de Wet OKE (Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie) is dit gewijzigd. Deze wet regelt dat peuterspeelzalen aan kwaliteitseisen moeten voldoen die gelijkwaardig zijn aan die voor de kinderdagverblijven. Daarmee wordt de kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk in het hele land op gelijk niveau gebracht. De kwaliteitseisen voor het peuterspeelzaalwerk zijn de volgende:

- De leidster-, kindratio bedraagt 1 leidster op maximaal 8 kinderen.
- De groepsgrootte is maximaal 16 kinderen.
- Op elke groep is er minimaal 1 beroepskracht met opleidingsniveau PW-3

Daarnaast worden de nodige eisen gesteld aan huisvesting, veiligheid, gezondheid en hygiëne. De Wet OKE is gefaseerd in werking getreden.

Kinderopvang

Ingevolge de Wet kinderopvang is gemeente verantwoordelijk voor toezicht en handhaving bij kinderopvangvoorzieningen. Jaarlijks moeten alle voorzieningen geïnspecteerd worden. De GGD voert deze inspecties uit.

Per 1 januari 2010 is de Wet Kinderopvang gewijzigd. Er zijn nieuwe regels voor gastouders, die hogere eisen stellen aan zowel de bureaus als de gastouders. Gemeenten hebben de taak om hierop toe te zien en gastouder(bureaus) die aan de eisen voldoen te doen registreren in een landelijk register. Peuterspeelzalen die zgn. verlengde opvang bieden vallen m.i.v. 2011

eveneens onder de Wet kinderopvang en dus ook onder inspecties door de GGD.

Opvang Asielzoekers

Er is nieuwe wetgeving met als doel de asielprocedure te wijzigen: korter en effectiever. Mensen die niet voor asiel in aanmerking komen moeten dit snel weten. De verwachting is dat daarmee een beter sluitende asielketen tot stand komt. Gemeenten zijn er verantwoordelijk voor dat statushouders binnen 3 maanden na vergunningverlening worden gehuisvest.

Ouderenwerk

Sinds 2010 zijn gemeenten verplicht om preventieve maatregelen te nemen met het oog op de gezondheid van 65-plussers. Deze verplichting kan worden verbonden aan bestaande voorzieningen op het gebied van de (preventieve) gezondheidszorg.

Wat gaan wij er voor doen

Minimabeleid

- De gemeente bevordert via de Dienst SoZaWe benutting van regelingen in het kader van het minimabeleid.

Kwijtschelding belastingen

- De gemeente bevordert benutting van de kwijtscheldingsregeling voor inwoners met een inkomen op 100% van de bijstandnorm.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

- De gemeente initieert evaluatie van de werkwijze (regie, kanteling naar vraaggericht aanbod) met betrekking tot de WMO, zo mogelijk samen met de gemeenten vertegenwoordigt in de Dienst SoZaWe.
- De gemeente stelt een nieuw Wmo beleidsplan vast voor de periode 2012-2015.

Centrum voor jeugd en gezin

- De gemeente bevordert sluitende afstemming binnen het CJG tussen scholen en de zorgstructuur.
- De gemeente zorgt voor aansluiting bij de jeugdzorg.
- De gemeente zorgt in samenwerking met de provincie en maatschappelijke organisaties voor transformatie en transitie van de jeugdzorgtaken in 2015.

Peuterspeelzalen

- De gemeente stelt een uitvoeringsnotitie op over de gevolgen voor de gemeente van de Wet OKE.
- De gemeente stelt, in relatie tot de Wet OKE, aangepast gemeentelijk beleid voor de peuterspeelzalen vast.

Kinderopvang

- De gemeente voert toezicht en handhaving kinderopvang uit, inclusief de gastouderopvang.
- De gemeente voert via de Dienst SoZaWe de 'werkgeversfunctie' uit ten behoeve van kinderopvang voor de doelgroep van de Dienst.

Opvang asielzoekers

- De gemeente oriënteert zich op verduurzaming van de AZC-locatie in St.-Annaparochie.
- De gemeente bevordert benutting van de gemeentelijke bijdrageregeling voor de bewoners van het AZC.
- De gemeente huisvest statushouders conform taakstelling.
- De gemeente maakt inburgering voor statushouders mogelijk via een passend aanbod.

Sociale werkvoorziening

- De gemeente zorgt voor zo groot mogelijke plaatsing van WSW-geïndiceerde inwoners.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting			Meerjarenbegroting		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Lasten	8.777.389	9.757.290	9.070.356	9.069.944	9.068.066	9.066.526	
Baten	5.314.929	5.919.554	5.249.107	5.249.107	5.249.107	5.249.107	
Saldo voor resultaatbestemming	3.462.460	3.837.736	3.821.249	3.820.837	3.818.959	3.817.419	
Lasten (reservemutaties)	82.879	35.535	35.313	35.223	35.128	35.033	
Baten (reservemutaties)	0	0	0	0	0	0	
Saldo na resultaatbestemming	3.545.339	3.873.271	3.856.562	3.856.060	3.854.087	3.852.452	

Samenstelling ramingen huidig jaar

		Lasten	Baten	Saldo
6610100	Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid	81.426	0	-81.426
6610800	Programma Inkomen	3.100.758	2.667.024	-433.734
6611100	Sociale werkvoorziening	1.566.819	1.529.722	-37.097
6614100	Bijzondere bijstand	143.548	10.000	-133.548
6614200	Kwijtschelding belastingen	66.000	0	-66.000
6614300	Minimabeleid	83.232	0	-83.232
6620100	Algemeen maatschappelijk werk	123.108	0	-123.108
6620200	Schuldhelpverlening	118.139	0	-118.139
6620300	Ouderenwerk	191.966	0	-191.966
6620700	Vrijwilligerswerk en Mantelzorg	40.210	0	-40.210
6621100	Opvang asielzoekers (buiten AZC)	7.398	0	-7.398
6621200	Inburgering nieuwkomers = vervallen	0	0	0
6621400	Opvang asielzoekers (AZC St. Annaparochie)	53.442	76.110	22.668
6622100	Huishoudelijke verzorging	1.310.780	139.500	-1.171.280
6623100	Participatievoorzieningen	1.098.566	826.751	-271.815
6630100	Jeugd- en jongerenwerk	138.783	0	-138.783
6630300	Samenlevingsopbouwwerk	80.840	0	-80.840
6650100	Kinderopvang	23.406	0	-23.406
6650200	Peuterspeelzalen	145.671	0	-145.671
6650300	Kinderopvang doelgroepen (WK)	17.936	0	-17.936
6652100	Voorzieningen gehandicapten	678.330	0	-678.330
Totaal		9.070.356	5.249.107	-3.821.249

Toelichting / analyse verschil t.o.v.

Inkoop goederen en diensten	-	29.398
Overdrachten	-	679.498
Kapitaallasten	-	8
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	+	21.970
Totaal lasten	-	686.934
Overdrachten	-	670.447
Totaal baten	-	670.447

Voor dit programma staan geen investeringen op stapel.

7. Volksgezondheid en milieu

Algemeen

Het programma omvat zorg voor:

1. Volksgezondheid (inclusief jeugdgezondheidszorg),
2. Riolering,
3. Milieu,
4. Afvalinzameling en –verwerking,
5. Toezicht en handhaving,
6. Begraafplaatsen.

Bij toezicht en handhaving van de fysieke leefomgeving betreft dit de onderdelen bouw, milieu, ruimtelijke ordening, veiligheid en Algemeen Plaatselijke Verordening. De werkzaamheden worden in samenwerking uitgevoerd met de Middelsee Gemeenten.

De uitvoering van een deel van de toezichtstaak, te weten de contrôles op de naleving van de gebruiksvergunning door het Brandpreventiebureau, is hier buiten beschouwing gelaten. Hiervoor wordt verwezen naar programma 1.

Wat willen we bereiken

Volksgezondheid

- Betere medische gezondheid van alle inwoners.
- Betere mogelijkheden om lichamelijk, geestelijk en sociaal te kunnen functioneren.
- Voorkomen dat jongeren te maken krijgen met ontwikkelingsproblemen door een goed preventief aanbod.

Riolering

- Doelmatig verzamelen van afvalwater en afvoeren naar de rioolzuivering.
- Voorkomen van ongewenste emissies naar het oppervlaktewater, bodem en grondwater.
- Voorkomen van wateroverlast.
- Voldoen aan de wettelijke eisen die er aan de kwaliteit van het water worden gesteld.
- Minder hemelwater in de riolering.

Milieu

- Duurzaam beschermen en verbeteren van de milieukwaliteit van het Bildt.

Toezicht en handhaving

- Kwaliteitsverbetering voor deze taak en voldoen aan de landelijke kwaliteitseisen.
- Het scheppen van meer duidelijkheid en meer eenduidigheid op het gebied van de handhavingstaken.
- Verbetering van het naleefgedrag.

Begraafplaatsen

- Kwalitatief goed beheer van de bestaande begraafplaatsen tegen acceptabele kosten en met voldoende aandacht voor de arbeidsomstandigheden.

Meetbare effecten

- Gezondheidssituatie volwassenen en jeugdigen conform SES-indicatoren in de gemeentelijke kadernota Volksgezondheid.
- Aantal actuele vergunningen en meldingen verleend aan bedrijven die vallen onder het regime van de Wet milieubeheer.
- Aantal bodemonderzoeken, -saneringen en kwaliteitskeuringen.
- Aantal kilogram afval dat ten minste (on)gescheiden wordt ingezameld.
- Oordeel VROM m.b.t. tot kwaliteit en of wordt voldaan aan landelijke kwaliteitseisen.
- Minder aantal geconstateerde overtredingen.

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders – Publieke gezondheidszorg

- Nota gemeentelijk gezondheidsbeleid “het Bildt: een gezonde(re) gemeente” van 2004 t/m 2007 (Raadsbesluit 06-2004)
- Kadernota Volksgezondheid 2009-2012 (Raadsbesluit 07-2009)
- Kadernota ‘jeugd in beeld’ (Raadsbesluit 12-2008)

Bestuurlijke kaders – Riolerings

- Gemeentelijk Rioleringsplan, GRP 2008/2012
- Basisrioleringsplannen

In het GRP is het rioleringsbeleid vastgelegd en wordt invulling gegeven aan de (wettelijke) planverplichting. Per dorp is een basisrioleringsplan (BRP) vastgesteld, afgestemd op het GRP.

Bestuurlijke kaders – Milieu

- Milieubeleidsplan gemeente het Bildt van 2008 t/m 2011 (Raadsbesluit 06-2008)
- Milieuprogramma gemeente het Bildt 2008
- Bodembeheersplan gemeente het Bildt van 2006 t/m 2010 (Collegebesluit 05-2006)
- Afvalscheiding en -preventieplan gemeente het Bildt van 2005 t/m 2008 (Raadsbesluit 09-2005)
- (Zwerfafvalbeheersplan gemeente het Bildt van 2007 t/m-2010 (collegebesluit 09-2007)
- (Lichthinderbeleidsplan gemeente het Bildt 2007 e.v. (raadsbesluit 04-2007)
- *Duurzaamheidsnotitie 2011*

Bestuurlijke kaders – Toezicht en handhaving

- Handhavingsbeleid fysieke leefomgeving (Raadsbesluit 11-2004)

Bestuurlijke kaders – Begraafplaatsen

- Nota begraafplaatsen "Begraven op het Bildt" (Raadsbesluit 09-2005)

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Publieke gezondheidszorg

De rol van de gemeente op het terrein van gezondheidszorg is geregeld in de Wet publieke gezondheid (Wpg) Het beleid wordt uitgevoerd door de GGD in samenwerking met de geestelijke gezondheidszorg, eerstelijnszorg enz. Aan de Wpg is in 2010 een artikel

toegevoegd dat gemeenten verplicht om een beleid gericht op preventieve maatregelen voor 65-plussers te voeren. De publieke gezondheidszorg en WMO liggen in elkaars verlengde. Met veel terreinen is er samenhang, bijvoorbeeld met sportstimulering (tegengaan overgewicht) of met jeugdbeleid (tegengaan alcoholgebruik)

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is onderdeel van het Centrum voor Jeugd en Gezin en is gericht op preventieve screening van alle kinderen en vroegtijdige signalering van risico's. Het zgn. uniforme deel bevat maatregelen voor alle kinderen in Nederland, zoals vaccinatie. In het maatwerkdeel worden afspraken neergelegd die de gemeente het Bildt belangrijk vindt, zoals pedagogische thuisbegeleiding. Met ingang van 1 januari 2009 is de Hulpverleningsdienst, waar de GGD Fryslân onderdeel van uit maakt, verantwoordelijk voor de gehele JGZ van 0 tot 19 jaar.

Riolering

In 2008 is het verbrede GRP vastgesteld in de raad van de gemeente het Bildt. De nadruk ligt op het verder terug dringen van de emissies. Zeer nauw verweven met de riolering is de kwaliteit oppervlaktewater, en hieraan wordt de komende jaren steeds hogere eisen gesteld. In de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn hiervoor de lijnen en verantwoordelijkheden uitgezet. In samenwerking met het Wetterskip worden de te treffen maatregelen per gemeente bepaald. In tegenstelling tot eerdere verwachtingen zijn de door de gemeente uit te voeren maatregelen in het kader van het KRW nihil. Deze maatregelen zijn meegenomen in het eind 2008 vastgestelde GRP. De in dit kader te nemen maatregelen op het Bildt zullen in de loop der jaren, in samenspraak met de gemeente het Bildt, door en namens het Wetterskip worden uitgevoerd.

Milieu

De werkingsduur van het bestaande gemeentelijk milieubeleidsplan loopt van 2008 tot en met 2011. Met ingang van 2008 e.v. is het meerjarige perspectief m.b.t. het toekomstig milieubeleid opnieuw geformuleerd en bestuurlijk vastgesteld, met in achtneming van onder meer de volgende trends:

- Met ingang van 2010 wordt gewerkt met een nieuw wettelijk regime voor één integrale omgevingsvergunning (Wabo) met procedurele en voor zover mogelijk inhoudelijke koppeling tussen meerdere vergunningstelsels van verschillende beleidsterreinen.
- Belangrijke toekomstige wijzigingen binnen het afvalbeleid zijn: verruiming van de beleidsvrijheid m.b.t. afvalinzameling, heroriëntatie van contractbeheer (o.a. voor inzameling en verwerking), toename afvalcomponenten (kunststof), aanpak van zwerfafval, wijziging van kostenverdeling en van wijze van doorberekening (producentenverantwoordelijkheid) binnen het afvalbeheer.
- Wijziging wetgeving (deregulering) en daardoor wijziging van inhoudelijke rol die gemeenten hoogstwaarschijnlijk gaan krijgen bij de invulling van milieuthema's zoals klimaatbeleid op lokaal niveau voor 2009 e.v.
Versterking van de (inhoudelijke en financiële) samenhang en afweging tussen milieu met andere beleidsvelden (natuur en ruimtelijke ordening).

Toezicht en handhaving

In het kader van de Wabo veranderen er in de vergunningverlening zaken die hun weerslag hebben op toezicht en handhaving.

Wat gaan wij er voor doen

Volksgezondheid

- De gemeente bevordert dat er, op basis onderzoek GGD, in alle basisscholen op het Bildt een gezond binnenmilieu is wat de gezondheid en de prestaties van de leerlingen ten goede komt.
- De gemeente stelt i.s.m de GGD een programma op met betrekking tot overgewicht en gezonde leefstijl van jeugd.
- De gemeente stelt samen met de GGD een aanbod maatwerk JGZ vast voor het Centrum voor Jeugd en Gezin.
- De gemeente zet het sportstimuleringsprogramma Go4Sport voort, gericht op het onderwijs en de sport(verenigingen).
- De gemeente onderzoekt te mogelijkheden voor sportstimulering voor de doelgroep senioren.

Riolering

- De gemeente doet onderzoek naar de toestand van de riolering, het uitvoeren van onderhoud, vervangings- en verbeteringsmaatregelen conform het GRP. De komende jaren zal de nadruk liggen op het afkoppelen van verharde oppervlakten.
- In 2012 zal het GRP 2013 t/m 2017 worden opgesteld.

Milieu

De gemeente voorkomt waar mogelijk nieuwe gevallen van milieuverontreiniging en bevordert het duurzaam beschermen/beheren en zo mogelijk verbeteren van de aanwezige milieukwaliteit(en), door vnl.:

- Erop toe te zien dat alle bedrijven (inclusief gemeentelijke bedrijfsvoering) beschikken over een actuele vergunning/melding binnen de daarvoor geldende wettelijke termijnen.
- Bij bouwen en ruimtelijke ontwikkelingen het gebruik van grond c.q. de functie altijd te toetsen aan de actuele milieukwaliteit.
- Het voorkomen van zwerfafval.
- Het instandhouden van de bestaande wijze van afvalinzameling, en deze te verbeteren door heroriëntatie op het gebied van gescheiden inzameling en verwerking van componenten door uitvoering van de maatregelen opgenomen in het afvalscheiding en preventieplan .
- Actief beheer van milieukwaliteitinformatie door inventarisatie, registratie, beheer, periodiek actualisatie, (digitaal) ontsluiting en het geven van voorlichting. Het bodeminformatiesysteem en inrichtingenbestand wordt periodiek geactualiseerd door invoering van nieuwe informatie en verder uitgebouwd voor andere milieuthema's.

Toezicht en handhaving

- Het handhavingbureau stelt jaarlijks een uitvoeringsprogramma op en brengt dit ten uitvoer.
- Het handhavingbureau verbetert de samenwerking en afstemming met overige handhavingpartners zoals Wetterskip, Provincie en politie.
- Het handhavingbureau monitoort de resultaten en geeft deze in de vorm van een jaarlijks verslag weer.
- Het handhavingbureau voert preventief toezicht uit op basis van een vastgelegde frequentie.

Begraafplaatsen

- Gewerkt wordt volgens de vastgestelde beleidslijn.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting			Meerjarenbegroting		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Lasten	2.926.540	2.829.737	2.809.168	2.866.835	2.924.854	2.983.887	
Baten	2.179.093	2.211.509	2.043.200	2.087.800	2.132.400	2.177.000	
Saldo voor resultaatbestemming	747.447	618.228	765.968	779.035	792.454	806.887	
Lasten (reservemutaties)	0	0	0	0	0	0	
Baten (reservemutaties)	57.611	0	0	0	0	0	
Saldo na resultaatbestemming	689.836	618.228	765.968	779.035	792.454	806.887	

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6714100 Openbare gezondheidszorg	88.262	0	-88.262
6715100 Jeugdgezondheidszorg	267.653	0	-267.653
6716100 Centrum voor Jeugd en Gezin	100.355	0	-100.355
6721100 Afvalinzameling en -verwerking	1.085.921	89.886	-996.035
6722100 Riolen en rioolgemalen	884.726	675	-884.051
6723100 Milieu	236.428	0	-236.428
6723200 Ongediertebestrijding	1.300	0	-1.300
6724100 Begraafplaatsen/lijkbezorging	144.524	20	-144.504
6725100 Baten afvalstoffenheffing	0	1.073.164	1.073.164
6726100 Baten rioolheffing	0	749.115	749.115
6732100 Baten begraafplaatsrechten	0	130.340	130.340
Totaal	2.809.168	2.043.200	-765.968

Toelichting / analyse verschil t.o.v.

Niet in te delen uitgaven / stelposten	+	14.125
Inkoop goederen en diensten	-	57.072
Overdrachten	-	200
Verrekening voorzieningen		
Kapitaallasten	+	10.419
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	+	12.159
	-	20.569
Dividend	+	519
Leges, rechten en vergoedingen	+	16.652
Overdrachten (m.n. doelluitkering CJG)	-	154.589
Overige interne verrekeningen	-	30.891
Totaal baten	-	168.309

Voor dit programma staan geen investeringen op stapel.

8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Algemeen

Het doel van dit programma is het bevorderen en instandhouden van een evenwichtig woon- en leefklimaat. Centraal staat de missie: “het Bildt, een ondernemende gemeente waar ruimte is voor een unieke leefomgeving en betrokken leefgemeenschappen”.

Daarbij wordt gezocht naar een balans tussen de volgende uitgangspunten:

- het behouden van de open ruimte,
- bouwen naar behoefte met aandacht voor specifieke doelgroepen,
- ruimte voor economische ontwikkeling,
- het faciliteren van bedrijvigheid en de aanwezigheid van voldoende voorzieningen

Dit programma omvat de gemeentelijke taken op het terrein van:

1. de ruimtelijke ordening (beheer, ontwikkeling, inrichting, bouwen) en
2. volkshuisvesting

Wat willen we bereiken

Ontwikkelingen n.a.v. wetgeving en bovengemeentelijk beleid:

- Adequaat, actueel en inzichtelijk ruimtelijk beleid op basis waarvan de gemeente zich kan ontwikkelen als woon-/ werkgemeente in een aantrekkelijk landschap.
- Meer aandacht voor het behoud en versterking van het unieke karakter van het Bildt (landschap, wonen en werken) en het behoud van het waardevolle erfgoed.
- Uitbouwen en versterken van de positie van St.-Annaparochie als regionaal centrum.
- Inspelen op ontwikkelingen in de landbouwsector (geen verdere glastuinbouwontwikkeling).

Ontwikkelingen naar aanleiding van eigen beleid:

- Zorg dragen voor een evenwichtig en duurzaam aanbod op de Bildtse woningmarkt afgestemd op doelgroepen.
- Woningbouw meer in inbreidingsplannen, minder in uitbreidingen.
- Voorkomen verpaupering en leegstand.
- Afstemmen ruimtelijke ontwikkelingen (bestaande en toekomstige plannen) op verwachte bevolkingsontwikkeling ; krimp, vergrijzing en ontgroening. Maatwerk.

Meetbare effecten

Ontwikkelingen n.a.v. wetgeving en bovengemeentelijk beleid

- In 2013 zijn de bestemmingsplannen geactualiseerd.
- In 2013 zijn de bestemmingsplannen gedigitaliseerd en beschikbaar voor de burger.
- In bestemmingsplannen zullen mogelijkheden worden opgenomen om het waardevolle erfgoed te behouden en te beschermen.
- In structuurvisies en bij de ontwikkeling van plannen zullen mogelijkheden worden opgenomen om de positie van St.-Annaparochie als regionaal centrum te versterken.

Ontwikkelingen naar aanleiding van eigen beleid:

- Structuurvisie Wonen
- Structuurvisie St.-Annaparochie

Wat is het bestaande beleid

Bestuurlijke kaders

- Perspectiefnota's 2010 t/m 2013
- Collegeprogramma 2010-2014
- Bestemmingsplannen
- Notitie Verstening in het Buitengebied (Raadsbesluit van 02-1998)
- Notitie Intensieve Veehouderijbedrijven (Raadsbesluit van 03-1998)
- Handhavingsbeleid voor de fysieke leefomgeving (Raadsbesluit van 11-2004)
- Structuurvisie St.-Annaparochie (Raadsbesluit van 06-1999). Herziening in 2010/2011
- Beleidsvisie antenne-installaties mobiele telefoonverkeer (Raadsbesluit van 09-2000)
- Structuurvisie Wonen (herziening in 2010/2011)
- Woonplan (Raadsbesluit van 07-2001), herzien in 2007
- Planschadenotitie (Raadsbesluit van 10-2008)
- Welstandsnota (Raadsbesluit van 05-2004)
- Notitie erfgoedbeleid (2010)
- Convenant Wonen Noordwest Friesland

Wat zijn de nieuwe ontwikkelingen

Ontwikkelingen n.a.v. wetgeving en bovengemeentelijk beleid

Herziening Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO)

In 2012 zal de structuurvisie het Bildt procedure worden gebracht.

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)

In 2012 zal de definitieve inrichting van het BAG beheer moeten worden ingevoerd

Actualiseren en digitaliseren bestemmingsplannen

Naar aanleiding van gewijzigd beleid als het Streekplan, de Nota Ruimte, e.d. moeten bestemmingsplannen voor 2013 geactualiseerd zijn en digitaal door de burger te raadplegen.

Ontwikkelingen naar aanleiding van eigen beleid

- Woningbouw in dorpen, waaronder St.-Annaparochie (Nije Kamers 3^e en 4^e fase en centrum West, Fan Harenhus, Nij Toerenburg fase 2), Oudebildtzijl (uitbreiding), St.-Jacobiparochie (vm. sportvelden, Kadal en Van Wijngaardenstraat (starterswoningen)), Minnertsga (Groot Hermana, Bosdykje), Vrouwenparochie (locatie spoorweggebied en uitbreiding) en Nij Altoenae (uitbreiding)
- Verdere ontwikkeling duurzaam bouwen.
- Planologische ontwikkeling Campusplan St.-Annaparochie

Wat gaan wij er voor doen

- De gemeente gaat de bestemmingsplannen actualiseren en digitaliseren.
- De gemeente werkt het Campusplan uit voor besluitvorming.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	1.140.266	1.107.282	939.881	920.784	914.106	910.417
Baten	217.626	142.250	199.200	199.200	199.200	199.200
Saldo voor resultaatbestemming	922.639	965.032	740.681	721.584	714.906	711.217
Lasten (reservemutaties)	0	0	0	0	0	0
Baten (reservemutaties)	21.421	55.334	26.864	26.864	26.864	26.864
Saldo na resultaatbestemming	901.218	909.698	713.817	694.720	688.042	684.353

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6810100 Bestemmings- en structuurplannen	401.603	0	-401.603
6820100 Volkshuisvestingsbeleid	16.943	0	-16.943
6820300 Gemeentelijke woningexploitatie	2.648	3.600	952
6821100 Dorpsvernieuwing	39.840	0	-39.840
6822100 Bouw-, woning- en welstandstoezicht	390.047	2.600	-387.447
6822300 Woonwagenschap	0	0	0
6823100 Leges bouwvergunningen	0	193.000	193.000
6830100 Bouwgrondexploitatie	88.800	0	-88.800
Totaal	939.881	199.200	-740.681

Toelichting / analyse verschil t.o.v.

Inkoop goederen en diensten	-	122.161
Kapitaallasten	-	1.452
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	-	43.788
	Totaal lasten	- 167.401
Huren, leges en rechten	+	56.950
	Totaal baten	+ 56.950

Voor dit programma staan geen investeringen op stapel.

9. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemeen

De algemene dekkingsmiddelen, zoals o.a. de algemene uitkering uit het gemeentefonds worden niet als baten in de diverse programma's opgenomen. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorzien afzonderlijk zichtbaar worden gemaakt. Er is om die reden dus geen sprake van een programma en om die reden wijkt dit overzicht af van de hiervoor gehanteerde programma-indeling. Inzicht in de baten is echter essentieel voor de raad. Daarom zijn de belangrijkste onderdelen van de algemene dekkingsmiddelen verplicht (BBV) voorgeschreven.

Onder de algemene dekkingsmiddelen wordt verstaan:

- ontvangen belastingen (vrij besteedbaar)
- algemene uitkering uit het gemeentefonds
- dividend
- overige eigen middelen
- saldo van de financieringsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de algemene dekkingsmiddelen.

	Rekening 2009	Begroting 2011	Begroting 2012
Lokale middelen, waarvan de besteding niet gebonden is	1.402.184	1.471.055	1.565.371
Algemene uitkeringen	11.943.966	11.741.229	12.062.796
Dividend	96.004	159.838	135.800
Saldo financieringsfunctie	647.593	687.180	742.166
Overige algemene dekkingsmiddelen	55.936	-58.948	-246.319
	14.145.683	14.000.354	14.259.814
Onvoorzien	0	-2.299	0
	14.145.683	13.998.055	14.259.814

1. Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is

Het Bildt kent alleen de onroerende zaakbelastingen en de woonforensenbelastingen als vrij besteedbare belastingen. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

2. De algemene uitkering uit het gemeentefonds

In het spraakgebruik wordt 'de algemene uitkering' als synoniem gezien van 'het gemeentefonds'. Uit het gemeentefonds worden echter zowel algemene uitkeringen, integratie-uitkeringen als decentralisatie-uitkeringen verstrekt.

De omvang van het gemeentefonds kan wijzigen door taakwijzigingen, compensatie voor verdwijnen van inkomsten, kortingen/bezuinigingen en het accres van de zogeheten normeringmethode. De algemene uitkeringen stijgen óf dalen evenredig aan de wijziging in de omvang van het gemeentefonds. De algemene uitkering wordt verdeeld met behulp van

algemene verdeelmaatstaven die gebaseerd zijn op structuurkenmerken.

De gemeentefondsvervangende uitkering die het Bildt krijgt voor de aanwezigheid van het AZC, de WMO-uitkering en de suppletie-uitkeringen voor afschaffing van de gebruikersheffing OZB worden (ook) als algemene uitkeringen beschouwd.

De integratie-uitkeringen werden veelal gebruikt als overgangsmaatregel om herverdeeleffecten bij de omzetting van een specifieke uitkering naar de algemene uitkering uit het gemeentefonds te vergemakkelijken. Deze uitkeringen worden verdeeld op basis van in het verleden bestede of ontvangen gelden voor een bepaalde activiteit. Het is wel de bedoeling dat een integratie-uitkering op zeker moment ophoudt te bestaan en dat de verdeling van het geld via de reguliere maatstaven verloopt.

Het Bildt ontvangt in 2012 de volgende integratie-uitkeringen:

Wet Uitkering Wegen	€ 270.817
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	€ 1.123.847
Bibliotheken	€ 12.520

De decentralisatie-uitkering is een variant op de integratie-uitkering en heeft in 2009 zijn intrede gedaan. De introductie van de decentralisatie-uitkering heeft te maken met het rijksbeleid om gemeenten meer ruimte te geven voor lokaal maatwerk en om interbestuurlijke lasten te verminderen. De decentralisatie-uitkeringen zijn voor een beperkt aantal gemeenten van toepassing, waardoor verdeling via de maatstaven van de algemene uitkering niet in aanmerking komt. Het Bildt ontvangt in 2012 de volgende decentralisatie-uitkeringen:

Centra voor Jeugd en Gezin	€ 233.667
Peuterspeelzaalwerk	€ 43.781

Driemaal per jaar verschijnt een gemeentefondscirculaire die de gemeenten over de omvang en de verdeling van het fonds informeert. Die circulaire spelen een rol in het gemeentelijke begrotingsproces (maart, mei en september).

De in de begroting 2012 opgenomen uitkeringen gemeentefonds zijn gebaseerd op de Meicirculaire Gemeentefonds 2011

3. Dividenden

De gemeente het Bildt is in het bezit van aandelen NV Bank Nederlandse Gemeenten:

- 73.905 aandelen nominaal € 2,50 = € 184.762,50

Voor 2012 is rekening gehouden met een dividenduitkering over 2011 van € 1,99 per aandeel.

Een aantal kleinere deelnames worden op de betreffende programma's (3 en 7) verantwoord, zoals in het BBV voorgeschreven.

4. Saldo financieringsfunctie

Het saldo bestaat uit de lasten en baten voor de:

1. geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar welke verband houden met de kortlopende financiering van de begroting;
2. geldleningen en uitzetting langer of gelijk aan 1 jaar welke verband houden met de treasuryfunctie.

Op begrotingsbasis bestaat het saldo financieringsfunctie alleen uit de bespaarde rente door interne financiering via de reserves en voorzieningen: 5,0% van € 14.843.313.

De verschuldigde rente voor externe financiering wordt op een kostenplaats verzameld en tezamen met de bespaarde rente via de rente-omslagmethode aan de desbetreffende programma's toegerekend (op basis van de boekwaarden van investeringen). Voor 2012 is een rente-omslagpercentage van 6,10 gehanteerd.

5. Overige algemene dekkingsmiddelen

Onder de overige algemene dekkingsmiddelen kunnen verschillende onderwerpen vallen. Een en ander is veelal afhankelijk van de eigen gemeentelijke situatie.

Voor onze gemeente valt hieronder:

- post voorziene bestedingen € 70.600
- saldi van kostenplaatsen € 225.189

De post voorziene bestedingen is voor € 10.000 bedoeld voor het verstrekken van incidentele subsidies op het terrein van welzijn, sport, kunst, cultuur en cultuurtoerisme en voor € 60.600 bedoeld voor het oplossen van organisatorische knelpunten in de organisatie.

Daarnaast zijn op dit product (vanaf 2013) diverse posten voor nieuw beleid en ombuigingen opgenomen, waarvan nog niet geheel duidelijk is hoe de verdeling over de verschillende posten is.

De saldi van kostenplaatsen betreffen normaliter de afrondingsverschillen die ontstaan bij de doorbelasting aan de diverse programma's. Wij hebben er in deze begroting voor gekozen om de overheadkosten voor de taakvelden Handhaving en Openbare Orde en Veiligheid die volgens afspraak niet (meer) met de andere Middelsee gemeenten verrekenend kunnen worden hier afzonderlijk zichtbaar te maken. Het gaat hier om resp. € 81.609 en € 53.394. Tevens zijn de overheadkosten welke redelijkerwijs niet (meer) toe te rekenen zijn aan de begraafplaatsen hier opgenomen. Het betreft met name kosten tractie en gereedschappen, maar ook de werkplaats en de onderkomens bij de begraafplaatsen (in totaal € 63.950).

In de loop van 2012 zal nader bekeken worden in hoeverre en waaraan deze kosten wel toegerekend kunnen worden.

6. Post onvoorzien

Anders dan voorgaande jaren is er geen bedrag meer voor onvoorziene uitgaven in de begroting opgenomen.

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting		Meerjarenbegroting		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	1.254.171	272.287	656.404	503.247	448.506	236.740
Baten	14.677.832	14.094.554	14.482.404	14.330.524	14.232.847	13.882.031
Saldo voor resultaatbestemming	-13.423.661	-13.822.267	-13.826.000	-13.827.277	-13.784.341	-13.645.291
Lasten (reservemutaties)	1.603.452	517.228	461.568	425.336	313.546	237.968
Baten (reservemutaties)	1.513.403	85.542	94.686	45.891	23.462	23.432
Saldo na resultaatbestemming	-13.333.611	-13.390.581	-13.459.118	-13.404.896	-13.494.257	-13.430.755

Samenstelling ramingen huidig jaar

	Lasten	Baten	Saldo
6913100 Overige financiële middelen	11.271	147.071	135.800
6914100 Geldleningen en uitzettingen > dan 1 jaar	0	742.166	742.166
6921100 Algemene uitkering gemeentefonds	0	12.037.342	12.037.342
6921500 Gemeentefondsvervangende uitkering AZC	0	25.454	25.454
6922100 Onvoorzien uitgaven	0	0	0
6922101 Voorziene bestedingen	281.319	-35.000	-316.319
6930100 Uitvoering WOZ	51.804	0	-51.804
6931100 Baten onroerende zaakbelastingen, gebruikers	0	171.353	171.353
6932100 Baten onroerende zaakbelastingen, eigenaren	0	1.382.393	1.382.393
6935100 Baten woonforensenbelasting	0	11.625	11.625
6940100 Lasten heffing en invordering gem.belastingen	86.822	0	-86.822
6960100 Saldi van kostenplaatsen	225.189	0	-225.189
6990100 Resultaat na bestemming	0	0	0
Totaal	656.404	14.482.404	13.826.000

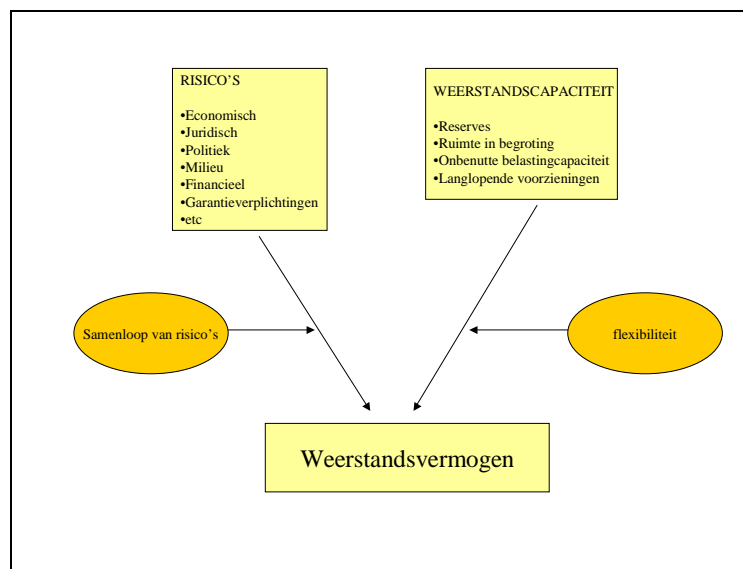
Toelichting / analyse verschil t.o.v.

(On)voorzien bestedingen	+	34.353
Begrotingssaldo 2012	-	24.482
Kapitaallasten	+	3.489
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	+	370.757
Totaal lasten	+	384.117
Nog in te delen inkomsten / stelpost	-	35.000
Dividenduitkering BNG	-	22.910
Bespaarde rente reserves en voorzieningen	+	54.986
Opbrengst onroerende zaak- en woonforensenbelasting	+	94.316
Uitkering gemeentefonds	+	321.567
Verrekening kostenplaatsen en overige interne verrekeningen	-	25.109
Totaal baten	+	387.850

4. Paragraaf Weerstandsvermogen

Het beleid inzake het weerstandsvermogen en risicomanagement is vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en risicomanagement gemeente het Bildt welke op 27-09-2007 door de raad is vastgesteld.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is. Dit is van belang wanneer zich een financiële tegenvaller voordoet. Door aandacht voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden en het saldo van weerstandscapaciteit minus risico's positief is. Voor het beoordelen van het weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's in relatie tot de aanwezige weerstandscapaciteit. Onderstaand is dit in schema weergegeven.

Onderdelen weerstandscapaciteit

In het BBV is niet voorgeschreven welke bestanddelen behoren tot de weerstandscapaciteit. Over het algemeen worden echter de bestanddelen gebruikt die in onderstaande tabel zijn genoemd. Deze bestanddelen zijn ten eerste ontleend aan de 'Handreiking duale begroting' (MinBZK, 2002). Ten tweede zijn een groot aantal paragrafen en een nota weerstandsvermogen van andere gemeenten doorzocht op mogelijke andere bestanddelen van de weerstandscapaciteit. Op basis hiervan is voor de gemeente het Bildt de volgende tabel gemaakt:

Bestanddeel	Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
Algemene reserve (vrij aanwendbaar)	X	
Onvoorzien	X	
Begrotingsruimte		X
Stille reserves	X	
Onbenutte belastingcapaciteit		X
Ombuigingen (versoering bestaand beleid door kostenreductie)		X

De gemeente het Bildt gebruikt in eerste instantie de incidentele weerstandscapaciteit om zowel incidentele als structurele tegenvallers te dekken. Mochten zich gedurende een jaar structurele tegenvallers voordoen zonder dat daar meevallers tegenover staan, dan zullen deze eerst incidenteel worden afgedekt middels de incidentele weerstandscapaciteit. Vervolgens zal hiervoor bij de eerstvolgende begroting dekking gezocht worden. Lukt dit niet, dan rest de structurele weerstandscapaciteit als dekkingsmiddel. De gevolgen van het voordoen van een risico worden, mits er geen meevallers tegenover staan, dus altijd eerst uit de incidentele weerstandscapaciteit gedekt. Dit is een beleidskeuze die een gemeente zelf moet maken (Haisma, 2003). Beseft moet worden dat de structurele weerstandscapaciteit namelijk niet van de één op de andere dag te gebruiken is.

Risico inventarisatie en analyse

Voor de begroting 2011 is een risico inventarisatie gemaakt. De risico inventarisatie is geactualiseerd. Het bedrag dat voortvloeit uit deze inventarisatie en tevens relevant is voor de berekening van het weerstandsvermogen is het totale reële financiële gevolg. Dit is € 387.295. Een overzicht is bij deze paragraaf gevoegd. Hierbij moet opgemerkt worden dat aan lang niet alle risico's financiële gevolgen zijn toegekend, omdat deze niet zijn te berekenen en het niet realistisch is te denken dat alle risico's zijn meegenomen. Voor de niet bekende risico's wordt een bedrag van € 100.000 gehanteerd. Het totale risicobedrag relevant voor het weerstandsvermogen kan dus afwijken.

Het is overigens onwaarschijnlijk dat alle risico's zich ineens gedurende een jaar voor zullen doen. Het weerstandsvermogen is bedoeld voor jaren waarin zich plotseling extreem veel negatieve risico's voordoen. Voor het weerstandsvermogen moet dus een pessimistische bril opgezet worden. Voor de gemeente het Bildt wordt een maximaal risico van 80% van het reële financiële gevolg meegenomen voor de berekening van het weerstandsvermogen. Voor het weerstandsvermogen wordt daarom uitgegaan van een jaarlijks risico van 80% x (€ 387.295 + € 100.000) = € 389.836.

Voor de meeste risico's is niet te voorzien of ze een structurele doorwerking hebben, hoewel het gevolg waarschijnlijk meestal incidenteel zal zijn.

Berekening weerstandsvermogen en beoordeling

1. Statisch weerstandsvermogen

Het statische weerstandsvermogen wordt bepaald door het financiële gevolg van de incidentele risico's van de incidentele weerstandscapaciteit af te trekken. Dit is:

$$€ 2.283.731 \text{ minus } € 389.836 = € 1.893.895$$

De gemeente het Bildt heeft dus een positief statisch weerstandsvermogen en kan de incidentele financiële risico's die ze loopt het hoofd bieden. Op basis van deze berekening kan, gezien de definitie, gesteld worden dat het statische weerstandsvermogen voldoende is. In de berekening van het weerstandsvermogen is, conform toezegging, de risicoanalyse met betrekking tot het Van Harenshuus meegenomen

2. Dynamisch weerstandsvermogen

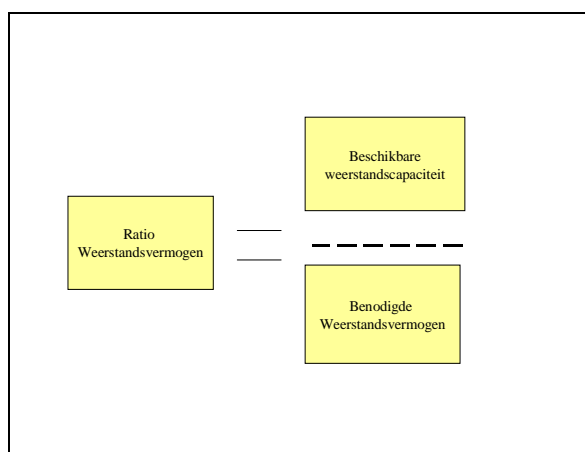
Het dynamische weerstandsvermogen wordt bepaald door het financiële gevolg van de risico's die een structurele doorwerking hebben van de structurele weerstandscapaciteit af te trekken. Welke risico's een structureel karakter hebben, is op voorhand niet in te schatten.

Op basis van een structurele weerstandscapaciteit van € 256.000 het feit dat voor de gevolgen van structurele risico's eerst binnen de begroting dekking gezocht wordt en dat weinig risico's

structurele gevolgen hebben, kan geconcludeerd worden dat het Bildt voldoende structurele weerstandscapaciteit heeft. Hoewel het inzicht in het structurele weerstandsvermogen beperkt is, zal ook met betrekking tot dit onderdeel een beleidskeuze noodzakelijk zijn. Deze keuze kan natuurlijk op elk moment aan de actualiteit worden aangepast. De gemeente het Bildt kiest ervoor om, ter dekking van de structurele risico's, een structurele weerstandscapaciteit te willen hebben van tenminste € 200.000.

Beoordeling weerstandsvermogen.

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen is de volgende ratio geïntroduceerd:

In deze ratio wordt de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het benodigde weerstandsvermogen tot uitdrukking gebracht. De uitkomst van deze vergelijking leidt tot een getal en dit getal is gekoppeld aan een kwalificatie of oordeel over hoe het weerstandsvermogen voor de gemeente ervoor staat. Op basis van de uitkomst en het getal dan kan een eenvoudig oordeel geveld worden over hoe onze gemeente ervoor staat.

Onderstaand is dit in een tabel weergegeven.

Ratio weerstandsvermogen	Kwalificatie
> 2,0	Goed
1,4 < X < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < X < 1,4	Voldoende
0,8 < X < 1,0	Matig
0,6 < X < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Slecht

Berekening gemeente het Bildt:

Beschikbare weerstandscapaciteit (incidenteel + structureel):

$$€ 2.283.731 + € 256.000 = € 2.539.731$$

Benodigd weerstandsvermogen:

$$€ 389.836 + € 200.000 = € 589.836$$

Ratio weerstandsvermogen gemeente het Bildt : $€ 2.283.731 / € 589.836 = 3,8$ (is goed).

De ratio weerstandsvermogen is ten opzichte van de begroting 2011 gedaald met 5,8. Met name het besluit van de raad om uit de algemene reserve € 4.000.000 te bestemmen voor de Onderwijs-campus is hieraan debet. Omdat de raad nog geen definitief besluit heeft genomen

over de bestemming van € 1.480.000 voor het MFC Mimertsga en de € 80.000 voor het TOP Oudebildtziel maken deze nog deel uit van de algemene reserve.

Indien deze gelden reeds bestemd waren zou de ratio op 1,7 (is ruim voldoende) uitkomen.

Risico naar categorie	Kans	Regulier j/n	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven	Reële financieel gevolg (kans x financieel gevolg)
Inkomsten				
Algemene uitkering	0.1		€ 200.000	€ 20.000
Dubieuze debiteuren	1		€ 15.000	€ 15.000
OZB	-		-	-
Dividend	0.1		€ 12.700	€ 1.270
Kapitaalgoederen				
Archief	0.1		€ 100.000	€ 10.000
Financiering			-	-
Garantstellingen	0.1		€ 1.000.000	€ 100.000
Borg hypotheek personeel	0.1		€ 125.000	€ 12.500
Verbonden Partijen	0.1		€ 130.000	€ 13.000
Dienst SoZaWe	0.2		€ 200.000	€ 40.000
Grondbedrijf	-		-	-
Bedrijfsvoering			-	-
Personeel	0.5		€ 122.500	€ 61.250
Disfunctioneren	0.2		€ 100.000	€ 20.000
Imago risico	-		-	-
Organisatierisico	-		-	-
Loonkosten	0.1		€ 36.500	€ 3.650
Wethouders	-	Ja	voorziening	-
Openeinderegelingen			-	-
Leerlingenvervoer	0.25		€ 22.500	€ 5.625
Grote projecten				
Onderwijshuisvesting				
Bodemsanering	0.1		€ 200.000	€ 20.000
Juridisch				
Rechtmatigheid	-			-
Planschade	1		€ 25.000	€ 25.000
Bezwaarschriften en andere	-		€ 40.000	€ 40.000
Externe factoren				
Renteontwikkeling	-			-
Ontwikkeling prijspeil	-			-
Decentralisatie overheids-taken en nieuw beleid	-			-
Totaal				€ 387.295,-

5. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Doel van deze paragraaf is om meer systematisch inzicht te verkrijgen in het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen. Dit is van belang omdat met het onderhoud van kapitaalgoederen een substantieel deel van de begroting is gemoeid.

Algemeen

Het grondgebied van de gemeente het Bildt bedraagt totaal 11.651 ha, waarvan 72 ha. binnen water en 2364 ha. buiten water. De gemeente is verantwoordelijk voor de aanleg, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Het gaat daarbij om de volgende kapitaalgoederen:

- Verhardingen: wegen, fiets- en voetpaden
- Weg- en straatmeubilair
- Openbare verlichting
- Rioleringen
- Openbaar Groen
- Waterwegen en kades
- Bruggen en duikers
- Gemeentelijke gebouwen, zoals scholen, woning te Minnertsga, gemeentehuis en gymzalen
- Begraafplaatsen

Conform de landelijke ontwikkelingen wordt gewerkt met geautomatiseerde beheersprogramma's en vastgesteld beleid voor de onderdelen groen, wegen en riolering. Voor de onderdelen Bruggen en duikers (vastgesteld 2010) en gemeentelijke gebouwen (vastgesteld 2005) wordt gewerkt met vastgestelde beheersnotities.

Ten aanzien van de riolering is in 2008 het GRP over de periode 2008-2012 vastgesteld. In 2005 is de nota begraven op het Bildt vastgesteld.

Voor het weg- en straatmeubilair wordt niet gewerkt met een onderhoudsprogramma.

Gemeentelijk bezit:

<u>Kapitaalgoed</u>	<u>Eenheid</u>	<u>Raming 2012</u>	<u>Raming 2011</u>
Verhardingen	m ²	780.000	780.000
Abri's	st	12	12
Bruggen	st	49	49
Bewegwijzeringmasten	st	15	15
Flessepalen	st	1.000	1.000
Verkeersborden	st	1.190	1.190
Toeristische fiets en wandelpaden	km	31	31
(Openbaar) groen	ha	76	76
Kade m	m	755	755
Vrijvervalriolering	m	73.000	73.000
Pers- en vacuümleiding	m	19.000	19.000
Rioolgemalen	st	19	19
Rioolpompen	st	58	58
Bemalingspompen	st	3	3
Bergbezinkbassins	st	5	5
Overstorten	st	16	16
Ijsbaanpompen	st	5	5
IBA's	st	2	2
OV lichtmasten	st	1.780	1.780
Gemeentelijke gebouwen	st	4	4
Begraafplaatsonderkomens	st	3	3
Gymzalen	st	4	4
Scholen	st	0	0
Multifunctionele gebouwen	st	0	0
Bomen	st	2.700	2.700
Begraafplaatsen	st	3	3
Sluis	st	2	2

Verhardingen: wegen, fiets- en voetpaden

In dit kader heeft er een oriënterend overleg met de (vorige) gemeenteraad plaatsgevonden om de prioriteiten voor het wegbeheer in beeld te krijgen. Daaruit is voortgekomen dat een technische grondslag het uitgangspunt zal blijven vormen; nuances kunnen worden aangebracht vanuit inbreng via Verenigingen van Plaatselijk Belang en specifieke accenten. Dit heeft in de raad van oktober 2009 een aanpassing van het technische beleid gegeven. De oude systematiek van het geven van cijfers van 1 t/m 5 is vervangen door de meer IBOR benamingen en werkwijze. Gekozen kan worden uit drie technische kwaliteitscriteria: voldoende, matig en onvoldoende met respectievelijk een planperiode van groter dan 5 jaar, 3 tot vijf jaar en 0 tot 2 jaar. Concreet resulteert dit in een streven voor de Bildtse wegen naar een kwaliteitsniveau voor een normaal en evenwichtig onderhouden wegennet.. Dit niveau zal bij gelijkblijvende middelen en omstandigheden in theorie in 2012 bereikt worden. Jaarlijks zal een toetsing plaatsvinden, waarbij de effecten van de variabele factoren (als weersomstandigheden, omleidingen, combinatiewerken ed.) zullen kunnen resulteren in aanpassing van de inzet van middelen.

Weg- en straatmeubilair

Voor dit product is geen beleid beschreven. Ongeschreven beleid is dat de werkzaamheden ten aanzien van het weg- en straatmeubilair door de eigen dienst wordt uitgevoerd en in het geval van verkeersborden minimaal dient te voldoen aan de wettelijk gestelde eisen. Het beheer wordt op een zo doelmatig mogelijke wijze in de werkzaamheden van de buitendienst geïmplementeerd.

Gestreefd wordt om zo efficiënt mogelijk met het beheer van het straatmeubilair om te gaan. Concreet betekent dit dat daar waar meubilair overbodig is dit verwijderd wordt. Vervanging van meubilair vindt daar waar mogelijk plaats met meubilair van duurzame materialen.

Openbare verlichting

Hiervoor is een beleidsplan vastgesteld. Om hieraan invulling te geven is vervolgens een uitvoeringsplan opgesteld, waarin is vastgelegd op welke wijze de openbare verlichting in een periode van 10 jaar kan worden aangepast, opdat de openbare verlichting voldoet aan de vastgestelde uitgangspunten van het beleidsplan.

In 2008 is de wijze van beheer van de openbare verlichting veranderd. Het beheer is in handen van de OV-pool, welke Friesland breed werkt (m.u.v. Menaldumadeel en de Nofa gemeenten). In dit kader wordt gezamenlijk beleid opgesteld.

Rioleringen

De gemeentelijke zorgplicht voor de riolering is vastgelegd in de Wet milieubeheer. Lopend beleid is het Gemeentelijk RioleringsPlan 2008-2012. In het GRP wordt een uitvoeringsprogramma weergegeven welke bestaat uit verplichtingen met betrekking tot de Wet Milieubeheer alsmede een globale meerjarenplanning vanuit beheer en onderhoud.

Openbaar Groen

Het beleid ten aanzien van het openbaar groen is vastgelegd in het groenbeheer 2010.

Hoofddoelstelling is op milieuvriendelijke wijze komen tot een zo goed mogelijk onderhoud van het openbare groen binnen de beschikbare financiële middelen op het niveau brons. De te verrichten werkzaamheden hierin zijn: onkruidbestrijding in de beplanting; maaien gras; afsteken graskanten; snoeien beplanting; knippen hagen; begeleidingssnoei bomen en onderhoud bosplantsoen.

Waterwegen en kades/Bruggen en duikers

In 2010 is hieromtrent (integraal) beleid ontwikkeld. Hiertoe is een inventarisatie uitgevoerd en is de staat van onderhoud van deze kapitaalgoederen vastgesteld. Het onderhouds- en beheersplan is door de raad vastgesteld.

Voor het klein (jaarlijks) onderhoud is een structureel budget in de begroting opgenomen. Voor de toekomstige kosten van het cyclisch onderhoud is een voorziening getroffen.

Gemeentelijke gebouwen, woning te Minnertsga, gemeentehuis.

In de perspectiefnota 2004-2007 zijn middelen beschikbaar gesteld om te komen tot een onderhoudsprogramma voor de gemeentelijke gebouwen, niet vallende onder de IHP regeling. Hiertoe is een inventarisatie uitgevoerd en is de staat van onderhoud vastgesteld. Het onderhouds- en beheersplan is door de raad vastgesteld. De huidige begroting van 2010 voorziet hierin. Het structurele middelenbeslag van het meerjaren onderhoudsplan is vervolgens in de begroting 2010 e.v. verwerkt.

De voormalige school Westhoek is nog in het bezit van de gemeente.

Begraafplaatsen

In de nota begraven op het Bildt is de huidige beheerssituatie aangegeven.

Overzicht beheersplannen

Onderstaand een overzicht met daarin de diverse beheersplannen voor onderhoud kapitaalgoederen en hun looptijd.

Beleidsterrein	Looptijd	Naam en datum besluitvorming beheerplan
Gemeentelijke gebouwenbeheer	2005-2015	01-2005
Wegen, fiets- en voetpaden	2010-2014	2010
Weg- en straatmeubilair	Pm	Geen geschreven beleid vastgelegd.
Rioleringen	2008-2013	GRP 2008
Openbaar Groen	pm	Juli 2010
Waterwegen en Kades/bruggen en duikers	2005-2015	Juli 2010
Nota begraven op het Bildt		2005
Gemeentelijke gebouwen Onderwijs	2006-2010	Integraal HuisvestingsPlan
Openbare verlichting	2004-2014	Beleidsplan is in 2003 vastgesteld, uitvoeringsplan in 2004.

Overzicht onderhoudsbudgetten kapitaalgoederen (exkl. apparaatskosten)

	Rekening 2010	Begroting 2011 na wijziging	Begroting 2012
5200 100 Huisvesting gemeentehuis	22.783	25.323	25.323
5201 102 Interne zaken	924	2.000	2.000
5203 101 Personeel afdeling werken buitendienst	387		
5203 102 Werkplaatsen c.a.	6.289	5.000	5.000
5203 104 Werken voor derden	1.088		
5203 110 Tractie en gereedschappen	344		
5203 190 Schaftgelegenheden buitendienst c.a.	0	2.268	2.268
5204 100 Gymnastieklokalen	8.411	9.919	9.919
6120 103 Brandkranen	162	4.010	702
6120 104 Brandweergarage	1.449	126	126
6210 100 Wegen en straten	454.266	717.765	1.006.553
6210 200 Weg- en straatmeubilair	4.037	8.467	8.467
6210 300 Sneeuwruimen en gladheidsbestrijding	166		
6210 500 Openbare verlichting	37.974	39.658	40.550
6221 100 Waterwegen en kades	2.031	10.100	10.302
6420 145 Openbaar basisonderwijs algemeen	628		
6530 800 IJsbanen	0	1.051	
6531 100 Sportvelden	48.527	38.659	39.529
6541 101 Monumentenzorg (kerktoren Minnertsga)	1.300		
6560 100 Openbaar groen	268.943	287.935	237.935
6560 300 Toeristische fiets- en wandelpaden	23.971	39.395	40.300
6560 200 Dagrecreatievoorzieningen	885	2.030	2.030
6580 100 Speelplaatsen	0	235	240
6721 100 Algemeen beheer Afvalinzameling en -verwerking	4.258		
6722 100 Riolen en rioolgemalen	149.830	90.949	91.021
6723 100 Ongediertebestrijding	1.264		
6724 100 Begraafplaatsen/lijkbezorging	17.594	10.907	10.907
6810 100 Bestemmings- en strcutuurplannen	1.269		

	Rekening 2010	Begroting 2011 na wijziging	Begroting 2012
6820 300 Gemeentelijke woningexploitatie	3.606	750	750
7913 260 Voorziening rioleringen	3.199		
7913 264 Voorziening groot onderhoud kunstwerken	1.796	106.967	108.608
Subtotaal onderhoud onroerende goederen	1.067.379	1.403.514	1.642.530
5200 100 Huisvesting gemeentehuis	164	10.300	14.850
5201 102 Interne zaken	1.210	500	500
5203 101 Werkplaatsen c.a.	180	1.000	1.000
5203 110 Tractie en gereedschappen	54.572	59.056	59.056
5204 100 Gymnastieklokalen	0	200	200
6120 100 Beleid en advisering brandweer	31		
6120 102 Brandblus- en reddingsmiddelen	11.267	3.797	4.107
6120 104 Brandweergarage	330		
6210 100 Wegen en straten	9.131		
6210 200 Weg- en straatmeubilair	6.468	19.755	19.755
6210 300 Sneeuwruimen en gladheidsbestrijding	0	248	
6221 100 Waterwegen en kades	489		
6722 100 Riolen en rioolgemalen	2.821		
Subtotaal onderhoud roerende goederen	86.662	94.856	99.468

6. Paragraaf Financiering

Kader

Het gemeentelijk financieringsbeleid is er op gericht om:

- te voorzien in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn;
- het beheersen van de risico's die met deze transacties verbonden zijn;
- het zoveel mogelijk beperken van de rentekosten van de leningen;
- het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

De uitvoering van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Deze wet is sinds 1 januari 2001 van kracht en laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk Besluit van 30 oktober 2008.

Ons treasurystatuut (van 2005) zal in 2012 geactualiseerd worden, hoewel het huidige treasurystatuut wel "FIDO-proof" is.

Om vooral de financieringsrisico's te beperken is in de wet FIDO een tweetal instrumenten opgenomen, te weten de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. Door deze limiet is bepaald dat de gemeente haar financieringsbehoefte voor een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De norm is in de wet gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten (excl. de stortingen in de reserves).

Voor het Bildt is de limiet in 2012 € 1.955.890. Wij proberen de kasgeldlimiet optimaal te benutten vanuit de gedachte dat rente op kortlopende geldleningen vrijwel altijd lager is dan op langlopende geldleningen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een grens gesteld aan het renterisico op de langlopende leningportefeuille. Van renteherziening is sprake als in de leningovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast. Herfinanciering is het totaalbedrag aan aflossingen op de bestaande leningenportefeuille. Op een begrotingstotaal van €23.010.468 bedraagt de renterisiconorm voor onze gemeente € 4.602.094. Zoals onderstaand tabel laat zien voldoen we de komende jaren aan de wettelijke norm.

Verwachte renterisico

(bedragen x € 1.000)

	2012	2013	2014	2015
1. Omvang begroting	23.010	22.578	21.930	21.749
2. Renterisiconorm 20% (van 1)	4.602	4.516	4.386	4.350
3. Aflossingen en renteherzieningen	359	365	370	376
Ruimte onder de risiconorm (2-3)	4.243	4.151	4.016	3.974

De financieringsbehoefte van de gemeente

Op basis van de begroting bestaat er voor 2012 een financieringsoverschot van € 3.476.653.

Deze is als volgt berekend:

Omschrijving		
Boekwaarde investeringen per 1 januari 2012		16.357.936
Vaste financieringsmiddelen:		
- Reserves	10.871.136	
- Voorzieningen	3.972.177	
- Vaste geldleningen	4.990.276	
		19.833.589
Financieringsoverschot		3.476.653

Rente

In de begroting is rekening gehouden met een rente voor nieuwe investeringen van 6,10%. Bij de totstandkoming van deze tekst (september 2011) bedroeg de rente voor langlopende financieringsmiddelen (looptijd 20 jaar; rentevast) rond 3,11%.

In afgelopen jaren is in de begroting voor nieuw te sluiten leningen rekening gehouden met een rentepercentage van 5%.

Visie

Op dit moment zijn de economische vooruitzichten nog uiterst onzeker. Bekend is dat de overheid in Nederland en daarbuiten aanzienlijk zal moeten bezuinigen om het huishoudboekje weer op orde te brengen. Mede op basis daarvan wordt verwacht dat de inflatie en de economische groei de komende jaren beperkt zullen zijn. Hierdoor zal de rente zich, voorlopig waarschijnlijk, handhaven op het huidige – lage – niveau.

Ons beleid is er, onveranderd, op gericht om de financieringsbehoefte, binnen de kasgeldlimiet, zoveel mogelijk middels kort geld op te vangen. Pas als de ruimte optimaal is benut zullen wij overgaan tot consolidatie. Ook in de komende periode zullen wij dit blijven voortzetten.

7. Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gemeentelijke organisatie, zowel de ambtelijke organisatie als de bestuurlijke organisatie. De burger verwacht van de gemeente dat rechtmatig, doelmatig en doeltreffend gehandeld wordt en dat de gemeente een betrouwbare en transparante partner voor de burgers is. Deze verwachtingen zijn tevens criteria voor de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de programma's. Het welslagen van de programma's is zodoende in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

Beleid

Het beleid van de gemeente het Bildt ten aanzien van de bedrijfsvoering is niet vastgelegd in een integrale nota. Diverse bestaande nota's (zie hieronder) zijn onder de noemer van bedrijfsvoering te scharen.

Bij besluitvorming over inrichting van de programmabegroting is een plan van aanpak vastgesteld op basis waarvan diverse nota's welke de paragrafen moeten ondersteunen, uitgewerkt worden. In dat plan van aanpak is voorzien in een nota bedrijfsvoering. Door het college van B&W is besloten om het opstellen van die nota aan te houden hangende implementatie van verdere samenwerking tussen de Middelsee Gemeenten. Tot het moment van vaststelling van een integrale nota staat deze paragraaf op zichzelf.

Het beleid in de gemeente het Bildt voor de bedrijfsvoering is mede opgenomen in de nota's;

1. Nota personeelsbeleid
2. Organisatieverordening gemeente het Bildt
3. Beleidskader voor het financieel toezicht op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Provincie Fryslân,)
4. Financiële verordening gemeente het Bildt (ex artikel 212 gemeentewet)
5. Controleverordening gemeente het Bildt (ex artikel 213 gemeentewet)
6. Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente het Bildt (ex artikel 213a gemeentewet)
7. Mandaatregeling en mandaat register
8. Ziekteverzuimbeleid
9. Nota aanbestedingsbeleid

Organisatieontwikkeling

Als uitgangspunt voor de organisatie is gekozen voor integraal management met sturing op proces, resultaten en middelen. Met het oog hierop wordt continue gewerkt aan het vervolmaken van het beleids- en beheersinstrumentarium, waarin decentraal budgetbeheer een belangrijke rol speelt. Het inspelen op de veranderde beleidscyclus in het duale bestel is tevens een belangrijk speerpunt.

Een organisatie is continu in ontwikkeling. Een ontwikkeling die de organisatie in de komende jaren zal beïnvloeden is, naast kleinere aanpassingen die nodig zijn om de veranderende vraag te bedienen, de samenwerking tussen de Middelsee Gemeenten. Met betrekking tot die samenwerking is in 2009 door de 4 colleges van B&W het voorgenomen besluit genomen, om op een achttal taakvelden de samenwerking te intensiveren. Doelstelling daarvan is, kort samengevat, om door bundeling van delen van de ambtelijke organisaties

verbetering van kwaliteit en vermindering van kwetsbaarheid te bewerkstelligen, en het zo mogelijk besparen op de kosten. In het kader van ‘bundeling’ is reeds in 2007 het bureau ‘Toezicht en Handhaving’ ingericht. De gemeente het Bildt is gastheer voor dit bureau en formeel werkgever van de betreffende medewerkers. Met ingang van 2012 wordt de afdelingsstructuur gewijzigd van 4 naar 2 afdelingen, waarbij ook de werkwijze zoals onder andere de verantwoordelijkheden laag in de organisatie gewijzigd wordt.

De Middelsee Gemeenten trekken gezamenlijk op in de ontwikkeling van e-dienstverlening. De focus ligt op aspecten die voortvloeien uit het Nationaal Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid (NUP). Daarbij gaat het o.a over doorontwikkeling van het e-loket, inrichting van basisadministraties en verbetering en digitalisering van onze gegevenshuishouding. In 2009 is het Realisatieplan EGEM-i vastgesteld, dat leidraad is voor de implementatie van een en ander. De implementatie wordt gestuurd vanuit een projectorganisatie van de Middelsee Gemeenten.

Bij de e-dienstverlening speelt tevens de positionering van de ICT-ondersteuning een rol. In 2010 is onderzocht op welke wijze dit het meest efficiënt kan gebeuren: uitbesteden (gemeente Leeuwarden of ISZF) en zelf doen (Middelsee Gemeenten). Op dit moment van schrijven is bestuurlijk de keuze gemaakt voor het ISZF.

De organisatieomvang is een continue punt van aandacht, mede in het kader van doelmatig middelenbeheer. Het streven is om binnen de bestaande formatie nieuwe taken te beleggen door het efficiënter of anders organiseren van bestaande taken. De interne organisatie zal in de komende jaren, met name in het kader van de voorgenomen versterking van samenwerking tussen de Middelsee Gemeenten, aanpassingen ondergaan. Om daaraan op hoofdlijnen richting te geven is een implementatieplan opgesteld.

Overzicht personele sterkte gemeente het Bildt

In het volgende overzicht wordt de personele sterkte van de organisatie gemeente het Bildt weergegeven. Uitgewerkt zijn per organisatieonderdeel het aantal fulltime equivalenten (FTE, oftewel volledige functie equivalent).

	Werkelijk 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Totaal fte's	66,52	65,23	64,37

N.B. de hierboven gepresenteerde cijfers zijn ontleend aan de rekeningen en begrotingen zoals in de betrokken kolom vermeld.

Raming personeelslasten

Aan personele lasten voor de ambtelijke organisatie is in de begroting een bedrag van € 3.479.005 verwerkt. Dit bedrag is zowel voor de bruto salariskosten als voor alle werkgeversafdrachten.

Personeelsbeleid

De accenten voor 2011 liggen op invoering en gebruik van:

1. Samenwerking Middelsee Gemeenten (implementatie samenwerking op het taakveld P&O , hoofdlijnen HRM-beleid en harmonisatie arbeidsvoorwaarden van de Middelsee Gemeenten);
2. Het vorm geven van de nieuwe structuur van 2 afdelingen en het aanpassen van de werkwijze door onder andere het zo laag mogelijk in de organisatie leggen van de verantwoordelijkheden.

Ziekteverzuimbeleid

Dit beleid is met name gericht op zo vroeg mogelijke onderkenning van (potentieel) verzuim en zo snel mogelijke terugkeer in het arbeidsproces, mede in het kader van de Wet Verbetering Poortwachter. Hiertoe wordt een ziekteverzuimprotocol gehanteerd. Het gemiddelde ziekteverzuim is aan de hoge kant. Oorzaak is m.n. een aantal langdurige zieken waarvan het ziektebeeld en de herintreding op de werkplek een lange periode vragen. Doelstelling vanuit het ziekteverzuimbeleid is het ziekteverzuimpercentage te verlagen tot minimaal de landelijke verzuimnorm voor gemeenten van onze omvang.

	2007	2008	2009	2010	2011 (begroot)	2011 (t/m 1^e trial)	2012 (begroot)
Ziekteverzuim% incl. langdurig zieken	8,00 %	6,33 %	4,33%	8,22 %	4,75%	8,20 %	5,00 %

Opleidingsbeleid

Opleidingsbeleid is onderdeel van de strategische doelen van de gemeentelijke organisatie. Daarbij wordt er naar gestreefd om de organisatie (en dus haar mensen) voortdurend af te stemmen op ontwikkelingen die functioneel of persoonlijk van belang zijn. Het opleidingsbeleid is enerzijds gericht op het adequaat toerusten van de medewerkers op het huidige functieniveau. Anderzijds is het opleidingsbeleid ook gericht op het scheppen van randvoorwaarden voor toekomstig functioneren binnen de organisatie of elders. Jaarlijks wordt hiertoe door de afdelingshoofden in overleg met de betrokken medewerkers een inventarisatie gemaakt van de opleidingsbehoefte. Deze opleidingsbehoefte wordt vervolgens vervat in een opleidingsplan.

Arbeidsvoorwaardenbeleid

Deze zijn conform de CAO voor gemeenteambtenaren (CAR-UWO). Daarnaast zijn er nog enkele aanvullende secundaire faciliteiten welke op lokaal niveau (in het Georganiseerd Overleg) vastgesteld zijn. In het kader van samenwerking Middelsee Gemeenten is een traject in gang gezet dat moet leiden tot harmonisatie van arbeidsvoorwaarden.

ARBO-Beleid

Er is een vierjaarlijkse onderzoekscyclus gericht op risico inventarisatie, implementatie van maatregelen en evaluatie van de effectiviteit daarvan. De uitkomsten van deze RI&E (laatstelijk uitgevoerd in 2009) zijn in een meerjarig plan van aanpak opgenomen. De jaarlijks benodigde activiteiten worden vanuit dit plan door het managementteam tot uitvoering gebracht.

Medezeggenschap

Binnen de gemeentelijke organisatie is een uit 5 medewerkers bestaande Ondernemingsraad ingesteld. In verband van de Middelsee Gemeenten participeert de OR in het Platform Ondernemingsraden Middelsee.

Huisvesting

Voor huisvesting wordt gebruik gemaakt van het gemeentehuis te St.-Annaparochie, een gebouw voor de buitendienst afdeling Werken te St.-Jacobiparochie en een gebouw te St.-Annaparochie voor de Brandweer en het team preventie van Brandweer Noordwest. Het beheer is vastgelegd in een beheersplan gemeentelijke gebouwen.

Planning en Control

In 2007 is de verbetering van de programma's van de beleidsbegroting ingezet. Het resultaat is gepresenteerd met de begroting voor 2008, waarin met de programma's een kwaliteitsslag werd gemaakt.

Continue verbetering van de planning- en controlcyclus moet borgen dat eventuele calamiteiten in begrotingsrealisatie tijdig zichtbaar en beheersbaar worden. Mede in dit kader zijn in 2009 beschrijving van kernprocessen in de gemeentelijke organisatie gerealiseerd. Het gaat om beschrijving van ondermeer de volgende processen:

- Inkoop en aanbesteding;
- Bouwvergunningen;
- Betalingsverkeer;
- Subsidies
- Grondexploitatie.

Procesbeschrijvingen dragen bij aan verdere verbetering van efficiency en effectiviteit en aan het borgen van interne controlemaatregelen (rechtmatigheid!)

Op basis van het in 2007 ontwikkelde programmadeel van de begroting, is een periodieke bestuursrapportage ingericht. In 2008 is door de raad besloten om te gaan werken met rapportageperioden van 4 maanden. Met de bestuursrapportage kan het college van burgemeester en wethouders (beter) verantwoording afleggen tegenover de raad over resultaten (effecten en behaalde prestaties) van beleid. In 2011 gaan wij samen met de gemeenteraad een traject starten om de programmabegroting 2013 – 2016 SMARTER te maken.

Accountantscontrole

Ernst & Young verzorgen de controle van de jaarrekening 2011 en 2012 (met een optie voor 2013 en 2014). De controle richt zich zowel op de getrouwheid als de rechtmatigheid van de cijfers.

Wettelijk kader bedrijfsvoering

Primair is er de relatie met de gemeentewet. Het belang van doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid komt expliciet tot uitdrukking in de wetgeving rond dualisering van het gemeentebestuur, en wel bij de volgende onderwerpen:

- Artikel 212 Versterking beleidsmatig karakter financiële verordening;
- Artikel 213 Versterking aandacht voor rechtmatigheid door het opnemen van een rechtmatigheidsoordeel en de accountantsverklaring;
- Artikel 213a Verordening over periodiek onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid;
- Lokale rekenkamerfunctie van waaruit met name onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid plaatsvindt.

Monitoring apparaatskosten

De apparaatskosten worden onderscheiden naar de eindkostenplaatsen en hulpkostenplaatsen. De eindkostenplaatsen zijn de afdelingen Middelen, Dienstverlening, Werken-binnen, Werken-buiten, Wonen en het Stafbureau. Huisvesting heeft betrekking op het gemeentehuis, de gemeentewerkplaats en de schaftgelegenheden bij de begraafplaatsen. De andere hulpkostenplaatsen spreken voor zich.

	Rekening 2010	Begroting 2011 na wijziging	Begroting 2012
<i>Eindkostenplaatsen</i>			
- Salariskosten	€ 3.157.754	€ 3.272.143	€ 3.012.007
- Personeel van derden	€ 133.184	€ 100.242	€ 78.270
- Overige (personele) uitgaven	€ 98.580	€ 76.521	€ 249.481
<i>Hulpkostenplaatsen</i>			
- Huisvesting	€ 173.019	€ 157.724	€ 162.723
- Personeelszaken	€ 147.348	€ 122.645	€ 138.606
- Automatisering	€ 251.088	€ 196.787	€ 202.783
- Interne Zaken	€ 123.693	€ 141.164	€ 113.882
- Tractie en gereedschappen	€ 128.519	€ 137.166	€ 131.009

8. *Paragraaf Verbonden partijen*

Inleiding

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Verbonden partijen betreffen (participaties in) deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen. Bestuurlijk belang betekent dat de gemeente een zetel in het bestuur heeft van een rechtspersoon of stemrecht heeft.

Onder financieel belang wordt verstaan dat de gemeente de ter beschikking gestelde middelen kwijtraakt ingeval van faillissement van de verbonden partij en/of als de financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Verbonden partijen betreffen:

- I. (participaties in) deelnemingen,
- II. gemeenschappelijke regelingen,
- III. stichtingen en verenigingen.

Het verstrekken van subsidies aan instellingen valt in de meeste gevallen niet onder het hier bedoelde begrip verbonden partijen, omdat geen sprake is van een bestuurlijke participatie en bij faillissement geen sprake is van juridische aansprakelijkheid.

In de verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet is het volgende opgenomen:

Artikel 21. Verbonden partijen

1. Het college biedt tenminste eenmaal in de vier jaar een nota verbonden partijen aan. De raad stelt de nota vast binnen 2 maanden nadat de nota is aangeboden.
2. Van elk van de verbonden partijen wordt weergegeven het openbaar belang, het eigen vermogen, de solvabiliteit, het financieel resultaat en het financieel belang en de zeggenschap van de gemeente.
3. De nota bevat voorts de kaders voor het beleid aangaande (het aangaan van nieuwe) participaties met name de condities waaronder het publiek belang is gediend met behartiging door verbonden partijen, de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verbonden partijen en de financiële voorwaarden.
4. In de begroting en de jaarstukken wordt in de paragraaf verbonden partijen in elk geval ingegaan op nieuwe verbonden partijen, het beëindigen van bestaande verbonden partijen, het wijzigen van bestaande verbonden partijen en eventuele problemen bij bestaande verbonden partijen.

I. (participaties in) deelnemingen.

Nummer	Omschrijving deelneming	Boekwaarde 31-12-2011
110	Aandelenkap. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG NV)	€ 184.763

Nummer	Omschrijving deelneming	Boekwaarde 31-12-2011
159	Volkskredietbank	€ 27.227
272	Afvalsturing Frl.	€ 20.420
468	Fryslan Miljeu Noord West	€ 26.351
	Verkoop deelnemingen Enexis NV	€ 172.428
	Totaal	€ 431.189

II. gemeenschappelijke regelingen.

De gemeente het Bildt heeft bestuurlijke en financiële belangen in de onderstaand vermelde verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen. Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente. Uiteraard blijft het Bildt beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden houden ten aanzien van deze partijen.

Op verschillende wijzen hebben gemeenteraden invloed op de gemeenschappelijke regeling:

- Zij stellen het takenpakket en de bevoegdheden vast;
- Voor het Algemeen Bestuur wijzen zij hun vertegenwoordigers aan. Deze kunnen stemmen zonder last- of ruggespraak. Wel hebben zij een informatie- en verantwoordingsplicht (achteraf) aan hun gemeenteraad, en
- Zij kunnen hun zienswijzen kenbaar maken over de (ontwerp-)begrotingen (bij het Algemeen Bestuur) en zo nodig bezwaar maken bij Gedeputeerde Staten.

Gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente het Bildt deelneemt:

- Dienst Sociale Zaken Noordwest Fryslân Friesland
- Hulpverleningsdienst Fryslân (voorheen GGD en Regionale Brandweer Friesland)
- Brandweer Noordwest Fryslân
- Voormalige regeling Cevan (in liquidatie)
- N.V. Friesland Miljeu (Omrin)
- Afvalsturing Friesland N.V. (Omrin)
- Milieu Advies Dienst (M.A.D.)
- Welstandszorg Hûs en Hiem
- Werkvoorzieningschap Fryslân-West
- Middelsee Maatwerk

Verplichting naar gemeente

Basis is de Wet gemeenschappelijke Regelingen (Wgr). De gemeente ontvangt de begroting, begrotingswijzigingen en de jaarrekening van de GR zes weken voordat deze vastgesteld moeten worden. De raad heeft volgens de Wgr het recht zijn zienswijze kenbaar te maken voor vaststelling door het bestuur.

Rol raad

Raad heeft – op basis van de Wgr – het recht zijn zienswijze te geven op de begroting, begrotings-wijzigingen en de jaarrekening van een GR voordat deze wordt goedgekeurd. De reactietermijn is echter dermate kort (6 weken, inclusief twee weken waarin de stukken voor het publiek ter inzage moeten liggen), dat dit in de praktijk vaak niet mogelijk is. Sommige gemeenten laten daarom, in strijd met de Wgr, het college reageren. Een reactie die de raad dan later kan bevestigen. Ook dan komt de definitieve reactie te laat. In zo'n geval kan de raad later zijn zienswijze nog bij Gedeputeerde Staten naar voren brengen. Als de raad bijtijds

(bijvoorbeeld voor 1 februari van elk jaar) een kadernota van de GR ontvangt, heeft de raad voldoende gelegenheid om daarop te reageren. Er wordt dan een knip gemaakt tussen beleid en financiën, waardoor de raad meer sturingsmogelijkheid krijgt.

Rol college

In de gemeentebegroting moet een paragraaf “Verbonden partijen” zijn opgenomen. Daar moeten alle gemeenschappelijke regelingen in staan, met vermelding van de doelstellingen en financiële risico's. Het college streeft ernaar een dergelijke paragraaf in de begroting op te nemen vanaf de Begroting 2010.

Omschrijving Verbonden partij	Doelstelling	Rekening 2010 in €	Begroting 2011 in €	Begroting 2012 in €	Aantal deeln. in €
Milieuadviesdienst (M.A.D.)	Het behartigen van het belang milieubeheer en de dienst Volkshuisvesting	58.843	52.897	52.080	15
Welstandszorg Hûs en Hiem	Belangen behartigen op het gebied van de bouwkundige en landschappelijke schoonheid in de provincie Friesland.	16.503	16.737	16.737	30
Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân	Uitvoeren van taken op het terrein van de sociale zekerheid en de gesubsidieerde arbeid.	2.565.350	2.821.000	2.855.825	8
Werkvoorzieningschap Fryslân-West	Bedrijfsmatig verantwoorde wijze uitvoeren van gesubsidieerde arbeid.	33.000	32.500	35.000	17
Hulpverleningsdienst Fryslân	Behartigen belangen op het gebied van preventie, volksgezondheid en infectieziekten bestrijding, Brandweezorg, Rampen en risicobeheersing en het in stand houden van gemeenschappelijke meldkamer.	463.558	394.096	400.287	31
Brandweer Noardwest Fryslân	Het bundelen van het beroepspersoneel voor het realiseren van het kwaliteitsniveau op het gebied van gemeentelijke brandweer.	124.972	127.065	142.559	8
Afvalsturing Friesland NV	Voorkomen dan wel vernietigen van afvalstoffen.	519.966	555.214	480.278	31
NV Fryslân Miljeu	Uitvoering van milieu- en reinigingstaken.	252.200	257.347	269.270	16
		4.034.392	4.256.856	4.252.036	

III. stichtingen en verenigingen.

Overzicht van vertegenwoordigingen op basis van formele regeling of statuten, die op titel van collegelidmaatschap / portefeuille ingevuld moeten worden.

In onderstaand tabel staan niet alleen de stichtingen en verenigingen waarin gemeente het Bildt een bestuurlijk belang heeft maar een completer overzicht van bestuurlijk verbondenheid.

Burgemeester G. Krol

- Bildtse stichting	Bestuurslid (voorzitter)
- Hulpverleningsdienst Fryslân (Brandweer)	Bestuurslid
- Brandweer Noardwest Fryslân	Bestuurslid
- Politie Fryslân	Lid regionaal college
- Vereniging van Waddenzee Gemeenten	Bestuurslid
- Commissie van Georganiseerd Overleg	Voorzitter

Wethouder N. Haarsma

- Bildtse Stichting	Bestuurslid (secretaris)
- Milieuadviesdienst (MAD)	Bestuurslid

- Commissie Besluit Woninggebonden Subsidies
- Overleg Verkeer en Vervoer Fryslân
- Stichting Openbare Verlichting Fryslân
- Welstandszorg Hûs en Hiem
- Stichting Dorpsherstel het Bildt
- Regionale Meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten Noord Friesland (RMC)

Bestuurslid
 Vertegenwoordiger
 Vertegenwoordiger RvT
 Bestuurslid
 Bestuurslid

Vertegenwoordiger

Wethouder B. Tol

- Bildtse Stichting
- Vereniging van Waddenzee Gemeenten
- Dienst SoZaWe Noardwest Fryslân
- Werkvoorzieningschap Fryslân West
- Hulpverleningsdienst Fryslân (GGD)
- Afvalsturing Friesland N.V.
- N.V. Fryslân Miljeu
- OLAF
- Stichting Frigem

Bestuurslid (penningmeester)
 Plv. bestuurslid
 Voorzitter
 Bestuurslid
 Lid Adviescommissie GGD
 Vertegenwoordiger AvA
 Vertegenwoordiger AvA
 Vertegenwoordiger AvA
 Bestuurslid

9. Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van de programma's zoals Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, Verkeer en vervoer, Cultuur, sport en recreatie en Economische structuur. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeenten.

De regie over het grondbedrijf is ondergebracht bij de zogenaamde regiegroep Grondbedrijf. Deze bestaat uit het afdelingshoofd Wonen, het afdelingshoofd Middelen, de juridisch medewerker en de medewerker grond en kavelverkoop.

In 2008 is de Grondexploitatiewet als onderdeel van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. De wet is van toepassing bij de ontwikkeling van nieuwe bouwlocaties. De wet voorziet in een heldere basis voor contracten tussen de gemeente en de marktpartijen op punten als exploitatiekosten, kostenverdeling en kwaliteitseisen. Bovendien krijgen gemeenten een stok achter de deur om de zogenaamde freedriders aan te pakken.

Beleid

Het beleid inzake het grondbedrijf is vastgelegd in de documenten:

- Nota inzake grondbeleid het Bildt, getiteld "grondbedrijf het Bildt, van beleid naar organisatie;
- Exploitatieverordening;
- Plan van aanpak om nieuwe werkwijze ook in de organisatie in te bedden; getiteld "Cijfers om te sturen, plan van aanpak voor een transparant grondbedrijf".

Onderstaand een korte uitleg over elk van de documenten.

Ad. Nota inzake het Grondbeleid het Bildt, getiteld "Grondbedrijf het Bildt, van beleid naar organisatie". Dit is de beleidsnotitie waarin alle aspecten van het grondbeleid en het grondbedrijf beschreven zijn. Daarbij is als uitgangspunt gehanteerd de vraag hoe grondbeleid en het grondbedrijf eruit dienen te zien (theoretisch kader). Het document geeft dan ook veel informatie over wetgeving, vaktechnische begrippen, de organisatie rondom het beleid en het grondbedrijf.

Ad. Exploitatieverordening gemeente het Bildt 2006.

De gewijzigde beleidsregels en organisatie van het grondbeleid en het grondbedrijf zijn in een geactualiseerde exploitatieverordening opgenomen.

Ad. Plan van aanpak nieuwe werkwijze ook in de organisatie in te bedden; getiteld "Cijfers om te sturen, plan van aanpak voor een transparant Grondbedrijf het Bildt". Dit is een plan van aanpak om de manier van werken ook in de organisatie goed te implementeren. In het plan van aanpak is opgenomen dat:

1. de organisatie van het grondbedrijf wordt ingericht, verantwoordelijkheden worden afgestemd, de inrichting van de grondexploitaties wordt gestructureerd, de cijfers en tekeningen op elkaar worden afgestemd;

2. de risicoprofielen worden vastgesteld en dat er voorstellen worden voorbereidt met betrekking tot de hoogte van de afdekking van risico's.

Grondexploitatie 2012

Het grondbedrijf is in 2006 geactualiseerd en er is in de administratie een aantal verbeteringen aangebracht. Als gevolg hiervan wordt het grondbedrijf geacht zichzelf financieel in stand te houden.

Binnen de grondexploitatie worden gronden die wél en die níét in exploitatie zijn genomen nadrukkelijk onderscheiden (overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording).

In 2012 zijn naar verwachting de volgende gronden in exploitatie: bedrijventerreinen:

- De Wissel-uitbreiding;
- Nij Toerenburg 1e fase;
- Oudebildtzijl (ten zuiden van Van Egmondstraat);

woningbouwlocaties:

- bestemmingsplan Vrouwenparochie-Noord '98
- bestemmingsplan Nij Altoenae uitbreiding 2^e fase
- bestemmingsplan Minnertsga-Hermana 2^e fase
- bestemmingsplan Oudebildtzijl – uitbreiding 2010

De volgende gronden zijn in 2012 (nog) niet in exploitatie genomen:

- gronden bestemmingsplan Minnertsga Noordoost Hermana;
- gronden toekomstige woningbouwlocatie St.-Annaparochie Zuidwest;
- gronden tbv uitbreiding Oudebildtzijl Noord-Oost.

Reserve Grondexploitatie.

De reservepositie is bij de behandeling van de nota reserves en voorzieningen in de raad van september 2007 herijkt. De reserve wordt gebruikt voor:

- kosten (intern en extern) voor bouwgrondexploitaties in zijn algemeenheid welke niet specifiek aan een in exploitatie genomen grondexploitatie is toe te rekenen.
- de onderzoekskosten (intern en extern) voor exploitaties die o.b.v. dat onderzoek niet in exploitatie genomen zullen worden;
- de rentekosten welke gemoeid zijn met de nog niet in exploitatie genomen gronden (De reserve is toereikend om voor de komende 2 jaar de rentelasten op de nog niet in exploitatie genomen gronden te dekken. Dit wordt als indicatie gehanteerd om de minimaal wenselijke stand van de reserve te bepalen (bijv. door de provinciaal toezichthouder);
- winsten bij afsluiting van exploitaties worden ten gunste van deze reserve gebracht.

De reserve is naar verwachting begin 2012 € 166.050 voldoende om de voor de komende 4 jaren de geraamde kosten te dekken.

Verwachte verliezen

Voor het opvangen van de te verwachten verliezen zijn per grondexploitatie voorzieningen getroffen op basis van de jaarlijkse actualisatie van gegevens per 31 december 2010. Deze voorziening is € 38.627 groot.

Overige zaken

Door vertragingen in het proces van planvorming en het bereiken van overeenstemming met de projectontwikkelaar zal naar alle waarschijnlijkheid de exploitatie St.-Annaparochie Zuidwest in 2013 starten. E.e.a. is afhankelijk van de verdere uitwerking stedenbouwkundig ontwerp en de onderhandelingen over de aanpak en verdeling van werkzaamheden met de betrokken projectontwikkelaar.

Risico's in de grondexploitatie

Als algemene risico's in de grondexploitatie kunnen genoemd worden:

- conjunctuur- en renterisico's wanneer de vraag naar bouwgrond inzakt;
- het niet tijdig kunnen verwerven van gronden, een actieve rol van de private sector op de grondmarkt en stijgende aankooprijzen;
- risico's (waar onder renterisico's) bij strategische grondaankopen;
- milieurisico's;
- planschadeclaims;
- het wellicht niet kunnen komen tot volledig kostenverhaal in geval van private exploitaties;
- archeologische belemmeringen (verdrag van Malta);
- specifieke aan de exploitatieopzet gerelateerde risico's inzake de prognoses van lasten en opbrengsten;
- politieke besluitvorming/nieuwe wetgeving, en
- onvoldoende woningbouwcontingent.

10. Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. De onroerende zaakbelasting en woonforensenbelasting zijn algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. De andere heffingen hebben een specifiek bestedingskarakter.

Overzicht belangrijkste geraamde inkomsten lokale heffingen

Onderstaande tabel geeft weer welke opbrengsten in 2012 uit lokale heffingen worden gerealiseerd.

Soort	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Onroerende zaakbelasting	€ 1.427.746	€ 1.460.555	€ 1.553.746
Afvalstoffenheffing	€ 1.055.885	€ 1.088.078	€ 1.073.164
Woonforensenbelasting	€ 13.185	€ 10.500	€ 11.625
Leges Burgerzaken (netto)	€ 178.498	€ 133.000	€ 133.000
Leges bouwvergunningen	€ 183.037	€ 125.000	€ 193.000
Grafrechten	€ 114.606	€ 109.340	€ 109.340
Rioolheffing	€ 626.333	€ 677.700	€ 749.115
Totaal	€ 3.559.290	€3.604.173	€ 3.822.990

De totale geraamde opbrengst van de lokale belastingen c.a. beloopt afgerond € 3,8 miljoen. Het merendeel van de lokale inkomsten in het jaar 2012 bestaat uit de onroerende zaakbelastingen (40,6%), afvalstoffenheffing (28,1%) en rioolheffing (19,6%).

De geraamde opbrengsten van de lokale belastingen bedragen ongeveer 17% van de gemeentelijke inkomsten (baten begroting minus onttrekking aan reserves).

Ontwikkeling van de lokale lasten

Zoals blijkt stijgen de opbrengsten ten opzichte van 2011 met 6,1% wat veroorzaakt wordt door met name:

- extra verhoging opbrengst onroerende zaakbelasting;
- verhoging opbrengst afvalstoffenheffing door het verwerken van de kwijtschelding in de heffing;
- jaarlijkse verhoging opbrengst rioolrecht met gemiddeld € 10,00 per aansluiting (overeenkomstig het GRP) én het verwerken van de kwijtschelding in de heffing.

In vervolg op de vaststelling van de begroting 2012 zullen de diverse belastingtarieven in december 2011 ter vaststelling aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Onroerende zaakbelastingen

De OZB kan worden onderscheiden in OZB voor gebruikers van niet-woningen en OZB voor eigenaren van een pand of een perceel grond. De belasting wordt opgelegd als betrokkene op

op 1 januari 2012 gebruiker is van een pand respectievelijk bij het kadaster staat ingeschreven als eigenaar van een pand of perceel grond. In de raming 2012 is rekening gehouden met:

– de te verwachten opbrengst 2011	€ 1.478.000
– verhoging met 2,25% prijsmutatie BBP	€ 33.254
– verhoging met 1,875% volgens Perspectiefnota	€ 27.712
– vermeerdering met 1% i.v.m. waardegroei	€ 14.780
	€ 1.553.746

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing houdt verband met het inzamelen, de afvoer en de verwerking van afvalstoffen van particulieren huishoudens. De opbrengst uit afvalstoffenheffing is gebaseerd op:

– de geraamde lasten 2012 (product 6.721.100)	€ 1.086.509
– minus de geraamde baten 2012 (product 6.721.100)€	89.886
– correctie BTW (fixatie 2003)	€ 32.541
– lasten kwijtschelding	€ 44.000
	€ 1.073.164

De kwijtscheldingslasten worden met ingang van 2012 als kosten worden beschouwd en als zodanig meegenomen in de berekening van kostendekkende tarieven.

Woonforensenbelasting

De woonforensenbelasting wordt geheven van personen, die niet in de gemeente het Bildt woonachtig zijn maar er wel gedurende tenminste 90 dagen per jaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden.

Leges Burgerzaken en Bouwvergunningen

Deze legesopbrengsten zijn overeenkomstig 2011 geraamd.

Grafrechten

In het kader van de kostendekking van de kosten van de 3 algemene begraafplaatsen, is de visie op begraven in het Bildt aan de raad voorgelegd. Ook de (wijze van) tariefstelling is daarin meegenomen. De opbrengst grafrechten is overeenkomstig 2011 geraamd. Onderzoek heeft uitgewezen dat er in 2011 reeds kostendekkende tarieven worden gehanteerd.

Rioolheffing

De opbrengst uit rioolheffing is gebaseerd op:

– de geraamde opbrengst 2011	€ 666.000
– verhoging met 2,25% prijsmutatie BBP	€ 14.985
– vermeerdering i.v.m. uitbreiding aantal aansluitingen	€ 1.530
– verhoging met gemiddeld € 10,00 per aansluiting	€ 44.600
– lasten kwijtschelding	€ 22.000
	€ 749.115

De kwijtscheldingslasten worden met ingang van 2012 als kosten worden beschouwd en als zodanig meegenomen in de berekening van kostendekkende tarieven.

Kwijtscheldingsbeleid

Met betrekking tot het kwijtscheldingsbeleid van gemeentelijke belastingen worden de kosten van bestaan gesteld op 100% van de normuitkering die belastingschuldigen naar de maatstaven van het bijstandsbesluit landelijke normering per maand telkens zouden kunnen

krijgen. Het beleid van de gemeente is altijd geweest om aangaande de daarvoor in aanmerking komende belastingen de wettelijke kwijtscheldingsmogelijkheden zo optimaal mogelijk te benutten. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De lasten bedragen resp. € 44.000 en € 22.000 en zijn met ingang van 2012 meegenomen in de berekening van kostendekkende heffingen.

In onderstaande tabel staan een aantal gegevens met betrekking tot de kwijtschelding weergegeven.

Omschrijving	Werkelijk 2005	Werkelijk 2006	Werkelijk 2007	Werkelijk 2008	Werkelijk 2009	Werkelijk 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Aantal verzoeken toegekend	155	194	200	168	198	202	198	198
Aantal ambtshalve toegekend	65	0	0	0	0	0	0	0
Aantal verzoeken afgewezen	30	31	33	57	32	23	32	32
Totaal aantal verzoeken	250	225	233	225	230	225	230	230
Bedrag exploitatie	€ 88.602	€ 71.250	€ 67.404	€ 5548	€ 60.021	€ 67.267	€ 66.000	€ 66.000

Lastendruk

Een vergelijking met de ons omliggende gemeenten (Middelsee) over 2011

Jaarlijks wordt door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) een onderzoek verricht naar de ontwikkeling van de lokale lasten. Uit de vergelijking blijkt dat de gemeente het Bildt ten opzichte van de andere Middelseegemeenten wederom de laagste woonlasten in 2011 heeft.

Gemeentelijke woonlasten 2011	Het Bildt	Menaldumadeel	Ferwerderadiel	Leeuwarderadeel
Eénpersoonshuishouden	€ 551	€ 575	€ 639	€ 696
Meerpersoonshuishouden	€ 655	€ 689	€ 711	€ 801
OZB				
Tarief eigenaren woningen	0,1400%	0,1122%	0,1305%	0,1773%
Tarief gebruikers niet-woningen	0,1252%	0,1220%	0,0891%	0,1490%
Tarief eigenaren niet-woningen	0,1729%	0,1628%	0,1305%	0,1773%
Kwijtschelding gebruiker	Ja	Ja	Ja	Ja
Kwijtscheldingsnorm (%)	100	100	100	100
Reinigingsheffing woningen				
Tarief éénpersoonshuishouden	€ 195	€ 187	€ 214	€ 204
Tarief meerpersoonshuishouden	€ 258	€ 249	€ 286	€ 257
Kwijtschelding	Ja	Ja	Ja	Ja
Kwijtscheldingsnorm (%)	100	100	100	100
Rioolheffing woningen				
Tarief gebr. éénpers.huishouden	€ 123		€ 202	€ 164
Tarief gebr. meerpers.huishouden	€ 164		€ 202	€ 216
Tarief eigenaar	0	0	0	0
Kwijtschelding gebruiker	Ja	ja	ja	ja
Kwijtscheldingsnorm (%)	100%	100	100	100

11. Paragraaf Subsidies

Algemeen

Het Bildt heeft een structurele subsidierelatie met zo'n 20 instellingen/verenigingen en verstrekt daarnaast ongeveer 20 incidentele subsidies per jaar. Het wettelijk kader is vastgelegd in de Algemene Subsidieverordening het Bildt 2012 en in nadere uitvoeringsregelingen. In deze regelingen worden onder meer de eisen vastgelegd voor de indiening van de subsidieaanvraag en de inhoudelijke en financiële verantwoording van subsidieverstrekingen.

Ontwikkeling

De afgelopen periode is er veel gesproken over lastenverlichting, minder regels en minder bureaucratie. De VNG heeft een voortrekkersrol op zich genomen en zet zich samen met het Rijk en gemeenten in om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren en de regeldruk terug te dringen. Landelijk gezien is het subsidiebeleid een breed domein waar nog veel winst is te behalen. Hierbij gaat het dan vooral om stroomlijning en terugdringing van de verantwoordingslasten. Om initiatieven in dit kader te stimuleren, heeft de VNG, in nauwe samenwerking met een aantal gemeenten en ministeries, een nieuw model subsidieverordening ontwikkeld.

In februari 2010 hebben wij een ambtelijke projectgroep ingesteld die zich bezig heeft gehouden met de aan de raad toegezegde evaluatie van het subsidiestelsel inclusief de beleidsregels en de herziening van de Algemene Subsidieverordening het Bildt (ASV). Daarbij heeft de gemeente deelgenomen aan een viertal implementatiebijeenkomsten van de VNG die meerdere gemeenten ondersteunt in dit proces. Doel was te komen tot een SMARTere formulering van doelen en maatschappelijke effecten van subsidiëring teneinde de raad in staat te stellen daarop te sturen en keuzes te maken, ook in het licht van de ombuigingen, waar wij nu voor staan. Bij die evaluatie zijn ook de uitkomsten betrokken van het rekenkameronderzoek naar het gemeentelijk subsidiestelsel.

Een van de uitgangspunten van de modelverordening is dat er uitgegaan wordt van vertrouwen in plaats van wantrouwen, zonder eventuele risico's uit het oog te verliezen. Dit betekent dat er in deze modelopzet meer nadruk ligt op de eigen verantwoordelijkheid van de subsidieontvanger en dat voor activiteiten met een laag risico geen uitgebreide verantwoordingsplicht meer geldt.

In 2011 is een 1^e aanzet gemaakt in de uitwisseling van ideeën over verbetering van de dienstverlening richting subsidieontvanger en mogelijke efficiëncyslagen bij de 'kleine' subsidies tot € 5.000.

Het blijkt dat het aantal kleine subsidies 73% van de verstrekte subsidies in 2010 bedraagt. Verder blijkt dat het financieel belang van deze categorie subsidies relatief gering is, slechts 4%.

Subsidiebeheer

In 2012 wordt het verloop van het gehele subsidieproces vanaf de aanvraag tot en met de vaststelling gevolgd d.m.v. een geautomatiseerd systeem. Hierdoor kan inzichtelijk worden gemaakt welke aanvragen in procedure zijn, de stand van zaken, en welke bedragen zijn verstrekt.

Subsidieverantwoording

Afhankelijk van de aard van de verleende subsidies worden bepaalde subsidies verantwoord in dit betreffende begrotingsjaar terwijl andere subsidies, bij voorbeeld meerjaarlijkse subsidies, eerst worden vastgesteld en verantwoord na afloop van het betreffende subsidiejaar of de activiteit.

Subsidieplafond

Op grond van artikel 4 van de Algemene Subsidieverordening 2012 alsmede het bepaalde in afdeling 4.2.2 van de Algemene wet bestuursrecht stellen wij de volgende subsidieplafonds vast:

- € 10.000 voor incidentele subsidies op het terrein van welzijn, sport, kunst, cultuur en cultuurtoerisme;
- € 30.260 voor jaarlijkse subsidies voor de amateuristische kunstbeoefening, en
- € 345 voor vertaalsubsidies voor Bildtse toneelverenigingen

De subsidieaanvragen voor *amateuristische kunstbeoefening* die volledig (eventueel na het bieden van een hersteltermijn) en tijdig zijn ingediend, komen volgens het tendersysteem voor verdeling in aanmerking. Het college stelt nadere regels vast voor de criteria van de verdeling.

De overige subsidie aanvragen die volledig zijn ingediend, komen op volgorde van binnenkomst voor verdeling in aanmerking.

Subsidieaanvragen die ten laste worden gebracht van het budget incidentele subsidies op het gebied van welzijn, sport, kunst, cultuur en cultuurtoerisme kunnen worden toegekend voor een maximaal subsidiebedrag van € 1.000.

